Nurettin Pirim

5

TİP haberleri

Her ayın 1'inde ve 16'sında yayınlanır siyasî dergi

Türkiye İşçi Partisi Merkez Basın Bürosu adına

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Nihat SARGIN

ADRES: Mithatpaşa Cad. No: 63/1 Yenişehir — ANKARA

Basıldığı Yer: Nüve Matbaası

İÇİNDEKİLER

1 OCAK 1968
Yıl : 1 Sayı : 5 Fiatı : 75 Kuruş
Abone Şartı: Yıllığı 15 T.L.
Dış Ülkeler için Uçakla 50 TL

Ali Fuad Cebesoy'un Vefatı münasebetiyle Aybar'ın mesajı :

Kurtuluş savaşımızın büyük simalarından biri daha ebediyete intikal etti. Ali Fuad Paşa Kuvayi Milliyenin ilk çekirdeğini vücuda getirmiş olanlardandır. 20.ci Kolordu kumandanı olarak milli mukavemetin orta Anadoludaki ilk dayanaklarını o hazırlamıştır. Ali Fuat Paşa kurtuluş savaşının halkça sevilen en ünlü kumandanlarından biri idi. Atatürk'ün yakın arkadaşı, gözü pek bir askerdi. Ateş hattında erlerle omuz omuza dövüştüğü çok görülmüştür. Mehmetçiğin ona taktığı «Mehmetçik» adını hak etmiştir.

Milli kurtuluş yıllarında Moskova elçisi olarak Sovyetler Birliği ile dostluk münasebetlerinin kurulmasında büyük rolü olmuştur.

Birinci kurtuluş savaşımızın bu yürekli, bu doğru, bu kayıtsız şartsız istiklâlden yana, halktan yana olan kumandanını, ikinci milli kurtuluş mücadelemizde de saygı ve sevgi ile anmaya devam edeceğiz.

Aziz milletimize, kahraman ordumuza ve kederli ailesine baş sağlığı dileriz.

M. Ali Aybar

Türkiye'nin siyasal yelpazesinde

Soldaki tek parti TİP'dir

Şeker Bayramı'nda yayınlanan Bayram Gazetesi'nin, siyasî parti önderlerine sorduğu sorular, Türkiye İşçi Partisi adına Genel Başkan Mehmet Ali Aybar tarafından cevaplandırılmıştır. NATO, Kıbrıs sorunu gibi konuların ve Anayasa'mızın sosyalizme açık olup - olmadığı sorununun da yer aldığı sorular ve Aybar'ın cevapları aşağıdadır :

SORU : I — Yunanistan'da rejim sarsıntı içindedir. Yunan ve dünya kamu oyunda tepkiyle karşılanmakta olan askeri cunta hükümeti ile Türkiye arasında yapılan ve ilerde yapılacak olan Kıbrıs'la ilgili anlaşmaların, uzun vadeli çözüm imkânı getirmeyeceği, bu sorunun ancak silâhla halledilebileceği görüşünü taşıyanlar vardır. Siz ne dersiniz ?

CEVAP : I — Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı M. Ali Aybar'ın Kıbrıs konusunda verdiği cevap şöyledir :

«Türkiye ile Yunanistan'ın imzalayacakları bir anlaşma, hukuken yalnız bu iki devleti bağlıyacağından Kıbrıs sorunu bu yoldan çözümlenemez. Kıbrıs sorununun çözümü, bütün ilgili tarafların, yani Türkiye, Yunanistan ve Türk, Rum cemaatlerinin anlaşmalarına bağlıdır. Herşeyden önce NATO içinde bir çözüm aramaktan vazgeçilmeli ve Türkiye makul ve gerçekçi bir tezle ortaya çıkmalıdır. Türkiye İşçi Partisinin 964 den beri ileri sürdüğü tez makul ve gerçekçidir: Yabancı üslerden arınmış, milletlerarası garanti altında tarafsızlaştırılmış, askersizleştirilmiş, bağımsız, federatif bir Kıbrıs, hem ilgili tarafların menfaatlerine uygun, hem dünya kamu oyunun destekliyeceği bir tezdir.»

SORU : 2 — «Türkiye'nin demokratik yoldan hızlı kalkınmasını gerçekleştiremeyeceğini, açık veya kapalı şekilde öne süren sivil ya da askeri şahıslar zaman zaman çıkmıştır. Son Kıbrıs buhranı sırasında da bazı askeri şahıslar ile hükümet arasında, buhranın çözüm şekli bakımından görüş ayrılığı olduğu yolunda bazı söylentiler gazete sayfalarına dahi aksetmiştir. Bu konuda fikrinizi açıklamanız mümkün müdür? Ordunun politika dışı tutulması konusunda ne düşünürsünüz.»

CEVAP : 2 — «Tepeden inme anti - demokratik yöntemlerle Türkiye kalkındırılamaz. Ne var ki, bazı kavramlar ifade ettikleri gerçekler dışında kullanıla kullanıla anlamlarını yitirmişlerdir. «Demokratik yoldan hızlı kalkınma» da bunlardan biri.

Demokratik; halktan yana, halkın eliyle, halk için demek. Ekonomik gelişmenin demokratik yoldan olduğu söylenebilmek için, planın hazırlanışından tutun, yatırımlarda yapılacak tercihlere ve millî gelirin bölünüşüne kadar bütün ekonomik faaliyetlerin, halktan yana, halkın eliyle ve halk için olması gerekir. Nüfusun yüzde 20 sinin millî gelirden yüzde 57 oranında pay aldığı ve en az kazananla en çok kazanan arasında 22 bin kat fark bulunduğu bir memlekette ekonominin demokratik yolda olduğunu söylemek güçtür. Türkiye demokratik kalkınma yolunda olmadığı için, bu yoldan kalkınamadığımızı ve kalkınamıyacağımızı söylemek yanlıştır. Türkiye gibi sermayesi kıt bir ülkede. halkın işe, kendi işi olarak sarılması şarttır. Bu sağlanmadıkça, gerçekten demokratik bir yöntem içine girilmedikçe, ne bugünkü kapkaççı yoldan, ne de askerî veya sivil bir dikta yolundan hızlı kalkınma yani Türkiye'yi en kısa sürede çağdaş uygarlık düzeyine ulaştıracak hızda bir kalkınma mümkün değildir.»

SORU : 3 — «NATO konusunda Türk kamuoyunda son zamanlarda artan bir tartışma vardır. Türkiye' bu ittifak içinde kalmasının askerî ve siyasî bağımsızlığı zedelediği, bu yüzden 1969'a kadar, NATO'dan ayrılma kararı alınması gerektiği görüşü Türkiye İşçi Partisi tarafından öne sürülmektedir. Bunun yanısıra ana muhalefet partisi liderinin de NATO anlaşmasının Türkiye'nin çıkarları açısından gözden geçirilmesi gerektiği görüşüne sahip olduğu son zamanlarda açıklanmıştır. Bu konuda sizin partinizin görüşü nedir? Sizce NATO'nun Türkiye'ye yararları ve zararları nelerdir?»

CEVAP : 3 — «Türkiye NATO'dan çıkmalı, ikili anlaşmalar derhal feshedilmeli, Amerikan üsleri kapatılmalıdır. NATO ve ikili anlaşmalar güvenliğimiz ve bağımsızlığımızla bağdaştırılamaz. NATO'da kalmanın zararları açıktır :

— Türkiye'nin güvenliği bir yabancı devletin, yani Amerika'nın güvenliğinin bir parçası haline gelmiştir ;

— Türkiye'nin güvenliği, Amerika'nın güvenliği söz konusu olduğu zaman ve Amerika'nın güvenliği için gerekli olduğu ölçüde korunacaktır;

— Türkiye' kendi menfaatleri açısından savaşa karar verip vermemekte serbest değildir. Amerika'nın açacağı bir savaşa otomatik olarak sürüklenecektir.

— Yerleşme durumu NATO planlarına göre yapılmış olan silâhlı kuvvetlerimizin, son Kıbrıs buhranında ortaya çıktığı gibi, her yönde harekete geçirilmesi son derece zordur.

— NATO teşkilâtında Türkiye Amerikayla eşit imkânlara sahip değildir. Amerika Türkiye'yi durdurabildiği halde Türkiye'nin Amerikan politikası üzerinde hiç bir etkisi yoktur.

— Türkiye NATO entegre kuvvetlerine dahil bir ülke olarak silâhlandırılmıştır. Kara, Deniz Hava kuvvetleri Türkiye'nin güvenlik ihtiyaçlarına göre değil, NATO entegre kuvvetlerinin ihtiyaçlarına göre donatılmıştır. Son NATO Konseyi toplantısında Türkiye' nin Hava ve Deniz kuvvetlerini sınırlaması, kara ordusunu artırması teklif edilmiştir.

— Yurdumuzda üslenmiş ve depolanmış nükleer silâhlar, Amerikan komutanlarının emrinde ve denetimindedir. Savaşta ilk hedef olacak veya savaşı başlatacak olan bu üsleri Türkiye, denetlemek imkânından yoksundur.

— Yurdumuzda Amerikan silâhlı kuvvetlerine egemenlik haklarımızla bağdaşmıyan imtiyazlar tanınmıştır.

— Bakanlıklardan tâ en ücra köylere kadar uzman, danışman veya barış gönüllüsü kılığında Amerikan ajanları sızmıştır.

Bir Sovyet saldırısına karşı bağımsızlığımızı, toprak bütünlüğümüzü korumak gerekçesiyle girilen NATO ittifakı, Türkiye'nin bağımsızlığını, toprak bütünlüğünü çiğner olmuştur. Üstelik Amerika ile ilişkilerimiz Türkiye'nin kalkınması da firenlemektedir. NATO'dan çıkmak, bağımsızlığımızı, güvenliğimizi, haysiyetimizi korumanın, kalkınıp ilerlememizi sağlamanın ilk şartı haline gelmiştir.

Kendimizi aldatmaktan vazgeçelim. Bir devlet, güvenliğini başka bir devletin ağırlığındaki bir ittifakla koruyamaz. Statüsünde değişiklik yapılarak NATO içinde eşitlik sağlanabileceği düşüncesi de bir ham hayaldir. Fransa misali ortadadır.

Türkiye, millî savunma politikasını yedisinden yetmişine kadar milletçe vereceğimiz millî kurtuluş savaşı esaslarına göre yeniden ele almalıdır. İlk örneğini bizim verdiğimiz millî kurtuluş savaşı; stratejisi, taktiği, savaşçısı, silâhı ile bambaşka bir savaştır. Küçük devletlerin devlere karşı savaşıp, devleri yendiği bir savaş türüdür bu. Vietnam bunun son ve en canlı örneğidir.

SORU : 4 — «Anayasa sosyalizme açık mıdır, kapalı mıdır? Cevabınız «kapalıdır» ise Parlâmentoda temsil edilen ve sosyalist olduğunu açıklayan Türkiye İşçi Partisinin mevcudiyeti hangi hukukî temele dayanmaktadır?»

CEVAP : 4 — «Demokratik bir Anayasa sosyalizme kapalı olamaz. Bu soru her bakımdan gayri ciddidir.

Türkiye İşçi Partisi yedi yıldır faaliyette bulunan sosyalist bir partidir. Emekçi halk kütlelerinin gittikçe genişliyen güven ve sevgisini kazanmıştır. Büyük Mecliste 15 temsilcisi vardır. Ve her konuda ağırlığını duyuran dinamik bir partidir. Hal böyleyken «Anayasa sosyalizme açık mı? Kapalı mı?» sorusu önce gerçeğe sırt çevirdiği için gayri ciddidir.

Sonra sosyalizm fikri tâ en ücra köylere kadar girdiği ve Türkiye'nin biricik kurtuluş yolu olduğu için gayri ciddidir.

Nihayet sosyalizmi yasaklamak kimsenin gücünde olmadığı için gayri ciddidir.

Kaldı ki, Anayasa Mahkemesi ve Yargıtay, Anayasanın sosyalizme açık olduğunu ilân ve tescil etmiş bulunuyor. Ne bilimden, ne sosyalizmden nasibi olmayan bazı kimseler, şimdi de Anayasanın bilimsel sosyalizme kapalı olduğunu söylüyorlar.

Anayasa bilime de, sosyalizme de, bilimsel sosyalizme de açıktır. Anayasanın mantığı halkı sömüren, ezen, kapkaç düzenine karşıdır. Anayasanın yasakları bellidir. Anayasamız her çeşit diktayı, dinin politikaya alet edilmesini, bir de Türkiye devletinin birliğini parçalayıcı kuruluşları ve Cumhuriyet şeklinin değiştirilmesini yasaklamıştır. Bunun dışında Anayasa bütün fikirlere, bütün «izm» lere açıktır.»

SORU : 5 — Partinizin siyasal yelpazedeki yerini açıklar mısınız?

CEVAP : 5 — Türkiye İşçi Partisi politika yelpazesinin solunda olan tek partidir.

Anayasa çiğnendi

Erzurum Atatürk Üniversitesi Öğrenci Yurdu'nda kalan, İktisat Fakültesi öğrencileri, kaldıkları B Blok, 85 Numaralı odanın duvarında bir ses alma cihazı bulmuşlardır. Kablolar izlendiğinde, Yurt İdaresi'nin bitiğindeki bir odaya kadar uzandığı tespit edilmiştir.

İktisat Fakültesi Fikir Klübü üyesi olan öğrenciler, durumu derhal basına intikal ettirmişlerdir. Ancak, bu demeçler, bugüne kadar ne yurt idaresi, ne de hükümet tarafından tekzip edilmemiştir.

Diyarbakır Milletvekili Tarık Ziya Ekinci'nin konuşmasında, bu davranışa tevessül edenlerin Anayasa'nın 15 ve 16'ıncı maddelerini ihlâl etikleri belirtilmiştir.

Ekinci, Anayasa'nın ihlâli örneklerine devamla, Mardin'in Derik İlçesi'nde Vali ve Jandarma Komutanı'nın, arama emri olmaksızın bir vatandaşın evine zorla girerek evini aradıklarını, kitaplarını müsadere ettiklerini ve böylelikle konut dokunulmazlığı prensibini ihlâl ettiklerini, ve telefonların sık sık arıza yapmasına, ses kayıt cihazlarıyla telefon konuşmalarının dinlenmesinin sebep olduğunu, böylece «haberleşme hürriyeti» nin ihlâl edildiğini ifade etmiştir.

Ekinci, konuşmasını şöyle bitirmiştir :

«Bizzat Sayın Başbakan'ın devlet dairelerine gönderdiği bir genelgede önemli devlet meselelerinin telefonlarla görüşülmemesi gerektiğine dair ikazı, telefonların dinlendiğini gösteren resmi bir beyandır.

Aynı tarzda özel mektupların açılarak kontrol edildiği ve bu yolla haberleşmenin gizliliği prensibinin ihlâl edildiğine dair birçok şikâyetler vardır.

Geçen yıl telefonların dinlenmesi suretiyle Anayasanın haberleşmenin gizliliği ilkesinin ihlâl edildiği konusunda yüce meclise bir gensoru önergesi verilmiş olmasına rağmen bu Anayasa dışı davranışların devamı ilgililerin pervasızlığını gösteren örneklerdir.

Anayasa'nın 8. maddesinin ikinci fıkrası «Anayasa hükümleri yasama, yürütme, ve yargı organlarını, idare makamlarını ve kişileri bağlıyan temel hukuk kuralarıdır» dediğine göre; yürütme organı ve idare makamları hiçbir suretle Anayasaya aykırı bir eylemde bulunamaz ve Anayasa dışı eylemleri müsamaha ile karşılıyamazlar. Aksi halde Anayasa dışı fiil ve davranışları uygulayan veya faillerini himaye eden bir iktidar meşruluğunu yitirmiş bir duruma düşer.

Hükümetin bu Anayasa dışı davranışlarını denetlemek yüce meclisin görevidir. Bu vahim olaylar karşısında ilgisiz kalmak halkın rejime karşı güvenini sarstığı gibi, yüce meclisin de itibarını sarsmaktadır.

Tarihimizde geniş bir hafiye şebekesi kurarak bir terör idaresi uygulayan ve vatandaşları birbirlerine karşı kuşkulu duruma sokan yönetim örnekleri vardır. Her vesileyle kötü yönetimin bir örneği olarak anılan Abdulhamit devri böyle bir yönetimin en müfrit bir örneği olmuştur. Osmanlı İmparatorluğunun çöküşünde, insanlık haysiyetine yaraşmıyan bu kuşkulu idare tarzının büyük rölü olmuştur. Bu itibarla kanun dışı idare şekline özenir görünen bugünkü iktidarın takip ettiği bu kanunsuz davranışların ne kendisine ve ne de memlekete bir fayda sağlamıyacağını belirtmek isterim.

İktidarın her vesiyleyle bahsettiği huzur ve sükun'ün Anayasa dışı hareketlerle değil, ancak Anayasaya saygılı olmakla gerçekleşebileceğini hatırlatmayı bir görev sayarım.

TİP'in bütçe görüşü

AREN: «tekelcilik gelişmektedir...»

1968 Malî yılı Bütçe Kanunu'nun, Plan - Bütçe Karma Komisyonu'ndaki görüşmelerine devam olunmaktadır. Tasarının tümü ve Millet Meclisi bütçeleri üzerindeki görüşmelerde TİP'in görüşünü açıklayan Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve İstanbul Milletvekilli Profesör Sadun Aren'in konuşmalarını geçen sayımızda yayınlamıştık.

Bu sayımızda da, Profesör Aren'in Devlet Planlama Teşkilâtı, İstatistik Enstitüsü, Bayındırlık Bakanlığı, Karayolları Genel Müdürlüğü, Ticaret Bakanlığı bütçeleri üzerindeki konuşmalarının, geniş birer özetini veriyoruz :

Devlet Planlama Teşkilatı Bütçesi hakkında, Türkiye İşçi Partisi görüşü, Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve İstanbul Milletvekili Sadun Aren tarafından, açıklanmıştır. Aren'in konuşması, özetle şöyledir :

«İktisadî sistem ve buna bağlı olarak, plancılık hakkındaki temel görüşlerimizi, çeşitli vesilelerle açıklamış bulunuyoruz. Bunları tekrar edecek değilim. Burada şimdilik, başlıca iki nokta üzerinde duracağım :

Birincisi, bu yılki plan çerçevesinde kamu gelirlerinden alınarak özel sektöre karşılıksız olarak devredilecek fonlardır. Bunların miktarı, çıkarılmış olan kararnameye göre, 347 milyon liradır. Bunun 100 milyon lirası; karma teşebbüslere, devletin iştirak hissesi olarak ayrılmıştır.

Bu fon aktarması işine kesin olarak karşıyız. Çünkü bu, devlet eliyle fert zengin etmenin yoludur. Devlet gelirlerini özel sektöre kredi olarak vermeğe Hükümet'in hakkı yoktur. Hükümet, bu fonların özel sektöre bağışlanmayacağını, kredi olarak verileceğini, dolayısı ile, gene geri alınacağını söylemektedir. Oysa, durum böyle değildir. Gerçi, fondan kredi alan bir şahıs, bunu vadesi gelince geri verecektir. Ancak, bu suretle geri verilen para, bu sefer tekrar başka bir özel şahsa kredi olarak verilecek ve bu böylece devam edip gidecektir. Yani, bu fona ayrılan paralar, artık bir daha devlet kasasına dönmeyecektir. Diğer bir deyimle, kamu sektöründen özel sektöre, kesin ve karşılıksız (bağış şeklinde) bir aktarma vardır. Bu aktarma edilen paranın, özel sektör içinde kredi olarak kullanılması, işin özünü değiştirmez.

Karma teşebbüs, yani devletin özel şahıslarla ayni işletmeye sermaye koyup ortaklık yapması da, çok kötü bir usuldür. Bu usul, devlet parasının, özel sermayeyi desteklemesi demektir. 1950 - 60 arasında, bunun çok kötü tecrübeleri yapılmıştır.

Gerçi karma teşebbüs, sosyalizme geçişte bir usul olarak da uygulanabilir. Ancak, bugünkü düzen içinde, özel teşebbüsü güçlendirmek yönü ağır basmaktadır.»

Aren, daha sonra, Plan uygulanmasında koordinasyonu sağlamak için alındığı ileri sürülen yeni tedbirleri eleştirmiş, bunların, Türk devlet idaresi sistemine intibak ettirilememiş olduğunu, bu yüzden de, işleri kolaylaştırmak şöyle dursun, bürokrasiyi daha da artıracağını belirtmiştir.

MİLLÎ GELİR ARTIŞ ORANI ŞÜPHELİDİR

Aren, Devlet İstatistik Enstitüsü Bütçesi ile ilgili olarak yaptığı konuşmada da özetle şunları söylemiştir :

«Enstitünün yapmış olduğu ve yayınladığı rakamlara göre millî gelirimizin 1966 yılında yüzde 10,2 artmış olduğu anlaşılmaktadır. Bu yüksek artış oranının gerçekten tahakkuk etmiş olmasını gönülden isteriz. Ancak, millî gelirle sıkı münasebet halinde bulunan ve miktarlarını kesin olarak bildiğimiz para hacmi ve vergi tahsilâtı gibi rakamlarla yapılan kıyaslamalar, bu artış oranı hakkında zihnimizde şüpheler uyandırmaktadır.»

Aren, bundan sonra, mukayeseli rakamlar vermiş ve sözünü ettiği şüphenin nedenlerini etraflıca açıklamıştır.

BİR DEVLET İNŞAAT OFİSİ KURULMALIDIR

Bayındırlık Bakanlığı ve Karayolları Genel Müdürlüğü Bütçeleri üzerindeki TİP görüşü de, Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve İstanbul Milletvekili Sadun Aren tarafından açıklanmıştır.

Profesör Aren'in konuşması, özetle şöyledir :

«Sayın Başkan;

Bayındırlık Bakanlığı, Devletin resmî inşaatını yapmakla görevli bir örgüttür. Bakanlık, bu görevini, esas itibariyle, müteahhitler eliyle yürütmektedir. Oysa, bu usulün çeşitli mahzurları vardır.

Birincisi; ihale formaliteleri ve ilânları, vakit kaybına sebep olmaktadır. İkincisi; ihalenin, şu firmaya değil de bu firmaya yapılması, yerli yersiz dedikodulara sebep olmaktadır. Nihayet, inşaatın şartnameye uygun olup olmadığını tespit için özellikle büyük olanlarının, tedricen bu ofis tarafından yapılması, uygun bir yoldur. Bu takdirde, yukardaki mahzurlar ortadan kalkacağından başka, inşaatın daha çabuk ve ucuz yapılması da mümkün olacaktır. Çünkü, hem müteahhitlere bir kâr vermek bahis konusu olmayacak, hem de halen müteahhitlerin eline dağılmış olan işçi, mühendis ve makinelerden kesintisiz ve tam olarak yararlanmak mümkün olacaktır.

Sayın Bakan'dan sorularım şunlardır :

Halen yapılmakta olan inşaatın bir kontrol görevinin doğması zorunlu olmuştur. Bu ise, maliyet artırıcı bir unsurdur.

Bu durumda, bir Devlet İnşaat Ofisi kurulması ve resmî inşaatın, ne kadarı müteahhitler eliyle, ne kadarı emanet usulu ile yürütülmektedir? Bakanlık, bir İnşaat Ofisi kurmayı düşünmekte midir?

Ayni düşünce ve soruları, Karayolları için de ifade ediyorum;

Yabancı firmalara ihale edilmiş inşaat var mıdır? Varsa, bunu asgarî seviyeye indirmek için ne gibi tedbirler alınmaktadır?»

Aren, konuşmasını şöyle bitirmiştir :

«Bu düşünce ve tekliflerimizi evvelce de ifade etmiştik. Sayın Bakan, tekliflerimizi, sadece bir doktrin meselesi olarak telâkki etmiş ve bu bakımdan reddetmişti. Teklifimizin, elbette ki doktrinle ilgisi vardır. Ancak, böyle olması, yararlılığı bakımından ele alınmasına mani değildir. Bu seferki cevabın böyle olmasını temenni ederim.»

ÜRETİMDE VE DAĞITIMDA TEKELCİLİK GELİŞMEKTEDİR

Ticaret Bakanlığı Bütçesi üzerindeki TİP görüşünü de, Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve İstanbul Milletvekilî Prof. Sadun Aren açıklamıştır. Aren'in, konuşmasının geniş özetî aşağıdadır :

«Sayın Başkan;

Ticaret Bakanlığı'nın başlıca görevlerinden birisi, memlekette fiyat istikrarını sağlamaktır. Oysa, içinde bulunduğumuz yılda fiyat istikrarından bahsetmeye imkân kal-

TİP'in bütçe görüşü

mamıştır. Gerçekten, eldeki son rakamlara göre, 1966'nın Ekim ayından, 1967'nin Ekim ayına kadar olan bir yıllık devrede, toptan eşya fiyatları yüzde 6, Ankara Geçinme Endeksi yüzde 9, İstanbul Geçinme Endeksi ise yüzde 16 oranında artmıştır. Son iki endeksin gıda maddelerine ait olan kısımları, ayni sıra ile, yüzde 12 ve yüzde 18,5 oranlarında artmıştır. Bu rakamlar karşısında, fiyat istikrarından bahsetmeye elbette ki imkân yoktur.

Daha fenası, bu artışların, önümüzdeki devrede de devam edeceğini gösteren işaretler vardır. Gerçekten, Bütçe denk değildir. Özel sektör, kredi taleplerini devamlı olarak artırmaktadır. Önümüzdeki devrede; gerek kamu sektöründe, gerekse özel sektörde, maaş ve ücretlerin artırılması için büyük bir tazyik vardır. Nihayet, devalüasyon artmıştır ve bu mânâya gelecek tedbirlerden bahsedilmektedir. (Turist kuru ihdası ve Seyahat kurunun daha da pahalılaştırılmasının düşünüldüğü haberleri vardır) Bütün bunlar, fiyatları artırıcı yönde etki yapan unsurlardır.

Bundan dolayı, şimdiden ciddi tedbirler alınmazsa, fiyat artışlarının daha da şiddetleneceğinden korkulur.

Bilindiği gibi, fiyat artışlarının temel nedeni, topyekûn harcamaların, topyekûn gelirlerden fazla olması ve aradaki açığın para hacmini artırarak finanse edilmesidir. Bu, ayni zamanda toplam talebin, toplam arzdan fazla olması demektir. (Cari fiyat seviyesinde) Bu dengesizlik, yalnız kamu sektöründe olmaz, özel sektörde de olur. Nitekim, banka kredilerindeki büyük artışlar, özel sektörde böyle bir dengesizlik yaratmışlardır. Hele banka kredileri, stok yapmak — ki ithal malı stoku bahis konusudur — için kullanılırsa, fiyat artırıcı tesiri çok yüksek olur. Bu konu, dikkatle incelenmeye değer.

Öyle sanıyoruz ki, memleketimizde hem üretim, hem dağıtımda tekelcilik gelişmektedir. Bilindiği gibi, tekelci durumundaki firmalar, fiyatlarını, hiç bir ciddî rekabetten korkmadan, maliyetlerin çok çok üstünde tespit edebilirler. Memleketimizde böyle tekelci sayılabilecek firmalar vardır. Tekel terimini, buradaki maksadımız bakımından, biraz geniş kullanıyoruz. Piyasada tek bir büyük satıcının değil, fakat aralarında anlaşacak kadar az sayıda, 3 - 5 tane büyük satıcının bulunmasına da tekel diyeceğiz. Birkaç misal verelim : Margarinde Unilever böyledir. Ampul, 2 - 3 firma tarafından üretilir. Otomobil dış lâstiği, üç büyük yabancı dış firmanın elindedir. Buzdolabında Arcelik böyledir. Elektrolitik bakır, Rabak Firmasının elindedir. Dikiş makineleri böyledir. Misalleri pek çok artırmak mümkündür. Fakat şu saydıkdıkta olmuştur. Ocak - Ekim itibalarım bile. Türkiye'de piyasa şartlarının serbest rekabetle hiç bir ilgisi olmadığını ortaya koymaya yeter .Özel sektörü esas alan az gelişmiş bir memlekette, bu durum, mukadderdir de

Bunlardan başka, özellikle sebze - meyve gibi konuların toptan ticaretinde de monopolcü temayüller çok gelişmiştir.

Tekelciliğin sebep olduğu yüksek fiyatları, (sömürüyü) önlemek için bünyeye müdahele etmek lâzımdır. Devlet işletmeciliği asıl çaredir. Fakat, buna iltifat edilmeyeceğine göre, fiyat kontrolleri şart olmaktadır. Bu da, tecrübeler göstermiştir ki, bir sonuç vermez.

İHRACATI ARTIRMA TEDBİRLERİ BAŞARILI OLMAMIŞTIR

İhracat, kalkınmamızın düğüm noktalarından biridir. İhracatımızı artırmadan kalkınmamız mümkün olmayacaktır. Oysa, ihracatımızdaki gelişme, dünya ihracatındaki gelişmenin altında kalmıştır.

1967'nin ilk 11 ayındaki ihracat, muvakkat rakamlara göre, 446 milyon dolardır. Geçen yılın ayni devresine nazaran artış, yüzde 9 oranındanır. Bu, ilk bakışta iyi bir artıştır. Ancak, rakamları biraz inceleyince görüyoruz ki, ihracatın bünyesinde hiçbir değişiklik olmamıştır. Ve artış da, bir kaç maddede, özellikle fındıkta olmuştur. Fındıkla ihracattaki artış 12 milyon dolardır. Yalnız fındıktaki artış, 19 milyon dolardır. Yani, maddelerin pek çoğunda duraklama veya azalma vardır. Diğer bir deyimle, artış sıhhatli değildir. Sınaî ürün ihracatı ise artmamış, hatta biraz azalmıştır.

Bu durumda, son 4 - 5 yılda ihracatı geliştirmek için alınmış olan tedbirlerin başarılı olduğundan bahsetmeye imkân yoktur.

Sınaî madde ihracında, vergi iadesi, bir teşvik değil, bir manianın kaldırılmasıdır. Teşvik için çok daha etken tedbirler aramak gereklidir.

Evvelâ pazar aramak lâzımdır. Batıda olduğu kadar, sosyalist memleketlerde ve 3. Dünya memleketlerinde kesif faaliyet göstermeliyiz. Oysa, bütçede, bu konu için çok az para var. Pazar bulma işini ihracatçı tüccarlara bırakamayız. Çünkü onlar, bu işi beceremediklerini tarih boyunca ispat etmişlerdir. Yabancıların gelip aldıklarından başka bir şey satamamaktadırlar.

Bu konuda son olarak şu hususa işaret etmek isterim : Evvelce belirttiğimiz gibi, iç fiyatlar yükselmektedir. Oysa, tütün, fındık, üzüm, incir gibi ihraç mallarımız, iç piyasaya değil, fakat dış piyasaya bağlı olduklarından, bu fiyat artışını izleyememektedirler. Meselâ, iç fındık, üzüm, incir gibi ihraç maddelerinin fiyatları son üç yılda hiç bir değişiklik göstermediği halde, toptan eşya fiyatlarında yüzde 14 artış kaydedilmiştir. Bu durumun, ihraç mahsulleri üreticilerini ne kadar zor bir duruma sokacağı ve soktuğu açıktır.

Bu durum da gösteriyor ki, bu mallarımızın ihracatı mutlaka bir disiplin altına alınmalıdır. En iyi çözüm, bunların devlet ihracat ofisleri eliyle toplanıp ihraç edilmeleridir. İthalâtta, 10 ay itibariyle 26 milyon dolarlık azalma vardır. Yıl sonuna kadar, ithalatın 700 milyon doları ancak bulacağı anlaşılmaktadır. Öngörülen miktar ise, 800 milyon dolar idi.

ZANATKÂRLARIN SIKINTILI DURUMLARININ NEDENİ NEDİR?

Sayın Başkan;

Esnaf meselesi üzerinde de fikirlerimizi söylemek isterim. Özellikte zanaatkâr esnaf üzerinde duracağım :

Bilindiği gibi, bir çok zanaat, ayni zamanda büyük sanayi konusudur. Dokumacılık, terzilik, dökümcülük, madenî eşya imalâtı, mobilyacılık ve doğramacılık, önde gelen örneklerdir. Bu sahalarda büyük sanayi kuruldukça, bu zanaatlar yıkılmağa mahkûmdur. Nitekim, dokumacılıkta bu olmuştur. Diğer alanlarda da olmaktadır. Zanaatkârların sıkıntılı durumlarının temel nedeni budur. Hal böyle olunca, Halk Bankası'nın, kredi vermek suretiyle bu küçük üretim tarzını desteklemesi, üzerinde dikkatle durulacak bir konudur.

Sanayileşmeyle karşılaştırılarak, çeşitli zanaatlerin durumları ciddî şekilde incelenmeli ve bir kısmının büyük sanayi ile entegrasyonu çareleri araştırılmalı, diğerlerinin de hayatiyet dereceleri tespit edilerek. Halk Bankası tarafından ona göre kredi ile desteklenmeli ya da desteklenmemelidir.

Çünkü, açıktır ki, sönmekte olan bir zanaat dalını kredi ile desteklemek, yalnız bir kaynak ısrafı olmaz, ayni zamanda o zanaatkârların borca batıp perişan olmalarına da sebep olur.

Halk Bankası'nın, böyle bir araştırma yaptırmasını çok gerekli görürüm.

YABANCI ÖZEL SERMAYE ALEYHTE İŞLİYOR

Bu husustaki fikirlerimizi etraflıca izah etmiştik. Burada sadece rapordaki iki rakkama dikkatlerinizi çekmekle yetineceğim :

Raporun 4. sayfasının 2. paragrafında, 1967 yılında 68,5 milyon liralık yabancı sermayenin fiilen yurda girmiş, buna karşılık, ayni yılın 11 ayında 52,8 milyon liralık kâr transferi yapılmış olduğu belirtilmektedir. Görülüyor ki, bu mekanizma, en basit görüntüsüyle bile, artık aleyhte işlemeye başlamıştır.

Son olarak Ziraat Bankası kredileri hakkında bir noktaya değinmek isterim. Bilindiği gibi, ziraî kredilerin faizleri düşüktür. Bunun maksadı, küçük çiftçiyi korumaktır. Böyle olduğuna göre, büyük çiftçiye bu avantajlı faiz haddini uygulamamak gerekir. Zaten büyük çiftçinin, aldığı krediyi tarımda mı yoksa başka sahada mı kullandığı kontrol da edilemez. Bundan ötürü, belli bir miktarın, meselâ 50 000 liranın üstündeki ziraî kredilere uygulanan faiz haddi uygulanmalıdır.»

KOÇAK : « Öğretmenler huzursuzluk içindedirler »

1968 Malî yılı Bütçe Kanunu, Millî Eğitim Bütçesi'nin, Plan - Bütçe Karma Komisyonu'ndaki görüşmesinde, Türkiye İşçi Partisi Konya Milletvekili Yunus Koçak, TİP'in Millî Eğitim Bütçesi üzerindeki görüşlerini belirtmiştir.

«Millî Eğitim sorunu, geri kalmış veya az gelişmiş ülkelerin sosyal, kültürel, teknik ve ekonomik kalkınmaları için temel sorundur...» diyen Koçak, geri kalmış ülkelerdeki okur - yazar oranının düşük olduğunu hatırlatmış, bugün okuma - yazma çağındaki nüfusumuzun yüzde 63'ünün, adını yazmaktan, gazete okumaktan bile aciz olduğunu ifade ile, Birleşmiş Milletler'den edinilen bu rakamların, Türkiye'nin geri kalmış ülke niteliğini gösterdiğini belirtmiştir.

Koçak, özetle şöyle demiştir :

«Bu yılın bütçesinin geçen yıl bütçesine göre % 13,3 olduğu halde Millî Eğitim bütçesinin geçen yıla oranla yalnız % 12,7 oranında arttığı ortada görülünce Millî Eğitim hizmetlerine gereken önemin verildiğini iddia etmek mümkün olmaz. Oysa Anayasamız Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olduğunu söyler. Okur - yazar olmayan, hattâ ciddi bir öğrenim görmeyen insanların haklarını aramaları ve hukuk devletinin nimetlerinden faydalanmaları idare edenlerin atıfet ve merhametine terkedilmiş olacağına göre bu bütçenin sosyal bir hukuk devletinde yetersiz olduğunu söylemek zorunludur.»

HUKUK DEVLETİ DEĞİL, POLİS DEVLETİ

Koçak, şöyle devam etmiştir :

«Türkiye Cumhuriyeti'nin bir hukuk devleti olmaktan çok bir polis devleti olma amacına yöneltildiğini resmi rakamların bu açık ifadesi karşısında söylemek doğrunun ta kendisidir. Bunun başka türlü ifadesi mümkün değildir.

Ayrıca okumanın günden güne pahalılaştığı ve okuma - yazma imkanına kavuşamamış halk yığınlarının milyonlarca köy çocuklarının değil ilkokuldan sonra, ilkokullarda bile okuma imkanlarının günden güne zorlaştırıldığını da açıkça ve üzüntüyle ifade gerekir. Çocuklarımızı enaz masrafla okutmanın yolları belki bu düzen içinde de bulunabilir. Yeter ki; kitapçılık suretiyle birtakım kişi ve kurumların aşırı para kazanmak, haksız para kazanmak hırsları bakanlık yetkililerinin davranışları ile gemlenebilsin. Aynı sınıfın kitabına iki yeni cümle ilâve edilerek yeniden basıp para kazanmak her sınıfın öğrencisi için ayrı ansiklopedi tavsiye etmek gibi birtakım açıkgöz kitapçılara para kazandıracak yollar önlensin.»

ANAYASA NE DİYOR

Yunus Koçak, daha sonra, Anayasa'mızın eğitim sorunu ile ilgili maddesine değinmiş, özetle şöyle demiştir :

«Anayasamız 50. maddesinde halkın öğrenim ve Eğitim ihtiyaçlarını sağlama devletin başta gelen ödevlerindendir. der :

Bu başta gelen ödevi yaparken her ne suretle olursa olsun, bilerek bilmeyerek, okumak isteyen fukara halkın ve bütün milletin sırtından haksız para kazanılmasına mutlaka son vermek lâzımdır. Ayrıca Eğitim ve öğrenim ihtiyacını karşılamak ödevini yerini getiren devlet, Eğitim ve öğretim sektöründe yer alan insanların da huzur içinde çalışmalarını, hem öğretim metodlarında hem öğretmen hayatında istikrarı sağlamaya mecburdur.»

ÖĞRETMENİN HUZURU

Koçak, öğretmenin hareket serbestisini, hâkim sınıflar lehine sınırlayan bugünkü düzenden söz açarak şöyle devam etmiştir :

«Bugün öğretmenler, bu huzurdan çoğunlukla yoksundur. Çocuklara Yurt Bilgisi Dersi'ni rahatça okutmak, öğrenciye ve okumak imkânını bulamamış halka, özellikle Anayasa maddelerinden söz etmek, bütün siyasî partilerin Anayasa teminatı altında olduğunu söylemek, köylünün ve halkın neden okuyamadığını, neden okutulmadığını veya okutulamadığını anlatmak, Hükümetin müsaadesi, Millî Eğitim Bakanlığı'nın müsaadesi ile, özel yüksek okullarda parayı verenin diploma alabileceğinden bahsetmek, hatta, hatta öğretmenlerin, meselâ Akşam, Cumhuriyet gibi gazeteleri okuduklarının anlaşılması, bugünkü Millî Eğitim Bakanlığı uygulamasında suç olarak görülen hususlardır. Öğretmen, aklı erdiği halde, gönlü yurt sevgisi ile dolu olduğu halde söylemeyecek, ondan sonra bu öğretmenlere sövenler, bu öğretmenlerden not alamayanlar, dilediklerine faydalı, diilediklerine zararlı fikir, zararlı hareket sahibi kişi damgasını vurmakta serbest olacaklardır...

Bu da bir idare tarzıdır ama, bu yönetim tarzı ne demokratiktir, ne de Anayasa çizgileri içinde bir yönetimdir.»

SENDİKA HAKKI

Yunus Koçak, daha sonra, memurlara sendika kurma hakkı tanındığını, ancak Millî Eğitim Bakanlığı'nın, Türkiye Öğretmenler Sendikası'na Anayasa'nın iktisadî ve sosyal haklar bölümündeki ilgili maddeleri çiğnemek bahasına olumsuz davranıldığını belirtmiş, şunları söylemiştir :

«Anayasa'mız, memurlara sendika kurmak hakkını tanımıştır. Fakat Millî Eğitim Bakanlığı, Öğretmenler Sendikası başkanlarının, mensuplarının ısrarla başını ezmeyi ve bu sendikaya göz açtırmamayı kendisine asıl görev olarak bellemiş görünüyor. Böylelikle, Anayasa'nın iktisadî ve sosyal haklar bölümünün, öğretmenler için işlemez hale getirilmesi amaç edinilmiş oluyor.

Zaten bu bölümde yer alan diğer haklar da henüz kâğıt üzerinde durduğuna göre; Millî Eğitim Bakanlığı'nın, birleşmeye en müsait olan okumuş sınıfın yani öğretmenlerin, sosyal mücadelede, diğer sınıf ve tabakalara hak arama ve koparma yolunda örnek olmamasını temine çalıştığı aşikâr.

Bu tutumları zararlıdır; bu fikirleri yanlıştır ve Anayasa'da bu tutumun mazur görülmesi mümkün değildir. Bu; bağımsızlıktan, toprak reformundan bahsediyor diye suçlanan öğretmenlerin, asıl millî bir düşünce düzeyi üstünde olduğunun işaretidir ve halkımız bu dilin yabancısı değildir. Bu dili her geçen gün daha iyi anlamakta ve takdir etmektedir. Telaş bundandır. Bu telaş yerinde değildir, beyhudedir.

Toplumsal akışın, ileriye doğru akışın önüne çıkanların başarıya ulaşması mümkün değildir.»

ÜNİVERSİTELER

Koçak, üniversite konusunda da özetle şöyle demiştir :

«Üniversite konusuna gelince; Anayasa'mızın 120'nci maddesine göre, üniversiteler özerk kuruluşlardır.

TİP'in bütçe görüşü

Kurulmuş ve kurulacak üniversiteleri kapsayan üniversitelerin meşgul olduğu bilim dalına göre esnekliği olan bir kanunla, üniversite muhtariyeti tam ve kesin teminat altına alınmalıdır. Orta Doğu Teknik Üniversitesi bugün artık teşekkül etmiştir. Mütevelli Heyeti, Hükümet'ce tayin edilmektedir. Mütevelli heyet ile üniversite muhtariyeti olmaz. Son olarak, Orta Doğu Teknik Üniversitesi İdarî İlimler Akademisi'nde bir dekanın; rektör ve akademik konseyin tavsiyesine rağmen yeniden seçilmemesi olayı, tam bir skandaldir. Millî Eğitim Bakanı'nın, bu konuda ne gibi hazırlığı olduğunu bilmek isteriz. Millî Eğitim Bakanı, bugünkü tutumu ile, üniversite öğrencisine karşı, öğretmenlere karşı akademik özgürlük isteyen üniversite hocasına, ilim adamına karşıdır... Bu kadar şeye karşı olan bir Millî Eğitim Bakanı'nın, yerinde rahat olup olmadığını doğrusu düşünmek gerekir.»

DEVLET TİYATROSU

«Bir de Devlet Tiyatrosu konusuna değinmek istiyorum;

Gerçi sanatçıları idare zor şeydir. Ama bir kaç yıldan beri dışarıdan görüp anlayabildiğimiz kadarı ile, Devlet Tiyatrosu, idaresizliklerle malûldur. Keyfî işlerle malûldur. Repertuarı da artık çağ dışı sayılması gereken eserlerle doludur. Devlet Tiyatrosu'nun, sanat yönünden ağırlığı kalmamıştır. Her gün ayrılmalar olmakta, ayrılanlar daha ciddî sanat eserleriyle ortaya çıkmaktadırlar. Devlet Tiyatrosu, sosyetenin, bir araya gelip, görüşüp, konuşma yeri haline düşmüş bulunmaktadır.»

ÖZEL OKULLAR

«Bilhassa özel yüksek okullar derttir. Bu tutum, devlet üniversitelerinde okuyanlar aleyhine bir eşitsizlik yaratmaktadır. Eğer bu özel yüksek okullar vasıflı öğretmen buluyorsa, demek ki ortada henüz kullanılabilecek bir öğretim kadrosu potansiyeli vardır. Millî Eğitim Bakanlığı, yılda 5500 lirayı verenlere diploma satacak okullar yerine, bu potansiyeli değerlendirerek, gençlerimizin ciddî bir eğitimden geçirilmesini sağlamalıdır.

İlim adamlarının itibarını korumak da ancak böyle mümkün olur. Ayrıca, hak eşitliği yönünden, ilkokul öğretmenlerine, 28 saat değil, 20 ders saati mecburî olmalı, fazlası diğer öğretim dallarında çalışan öğretmen'erde olduğu gibi, ücrete tâbi olmalıdır. İlkokul öğretmenliği zor iştir, çetin iştir; bu öğretmenlere bu konuda diğer meslektaşlarına verilen fazla saat ücretini ödememenin haklı izahı yoktur. Sosyal adalet ilkesine aykırı ilkokul öğretmenlerinin aleyhine eşitliği zedeleyen bu tutuma son verilmesi gerekir.

Millî Eğitim Bütçesi'nin, bu koşullar içinde dahi, halkımıza ve yurdumuza yararlı olmasını dilerim.»

EKİNCİ : «Halk sağlığı ticaret konusu değildir»

1968 Mâli Yılı Bütçe Tasarısı, Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Bütçesi üzerindeki TİP görüşünü, Türkiye İşçi Partisi Diyarbakır Milletvekili ve Merkez Yürütme Kurulu Üyesi Tarık Ziya Ekinci açıklamıştır. Ekinci, konuşmasında özetle şöyle demiştir :

«Türkiye'de sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde ve halka sunuluşunda, toplum hayatımızın her kesiminde görülen adaletsiz ve dengesiz durum vardır. Bu adaletsiz durum, sağlık hizmetlerinin yürütülmesi için yapılan bütçe tahsislerinde, tıp hizmetlerinin yurt sathında dağılışında, hekim ve personel politikasında açıkça görülmektedir.»

Genel bütçenin en az yüzde 10 unun sağlık hizmetlerine ayrılmasının, uluslararası bir ölçü olduğunu, bu ölçünün, halk sağlığına önem verilen ülkelerde yüzde 20'ye kadar çıktığını belirterek konuşmasına devam eden Ekinci, 1968 Bütçe Kanun Tasarısı'nda sağlık hizmetlerine ayrılan paranın, genel bütçe toplamının yüzde 4,6'sı oranında olduğunu eleştirmiş, «Bu mahdut imkânlarla, halkın ihtiyacına cevap veren bir sağlık politikasının yürütülmesi mümkün değildir» demiştir.

15.000 KİŞİYE BİR DOKTOR

Ekinci, şöyle devam etmiştir :

Sağlık hizmetlerinin yurt ölçüsünde dağılışı da dengesiz ve adaletsizdir. Bu dengesizlik, önce köylerle şehirler arasında, sonra da bölgeler arasında görülmektedir. Nüfusumuzun üçte ikisini barındıran köyler sağlık hizmetlerinden temelli olarak yoksundur. İstanbul ve Ankara gibi gelişmiş illerimizde 650 - 750 kişiye bir doktor düşerken, geri kalmış doğu illerimizde 15 000 kişiye bir doktor düşmektedir. Sağlık kuruluşlarının dağılışında da durum aynidir. Fakir halkın hastane kapılarında kötü muamele görmesi, horlanıp koğulması veya menfaat karşılığı tedavi görmeleri, kâr esasına dayanan bugünkü toplum düzeninde halk sağlığının da bir ticaret konusu yapılmasından ileri gelmektedir.»

TİP Merkez Yürütme Kurulu Üyesi daha sonra, sağlık hizmetlerinin başarılı olmasının şartlarını beş ana grupta toplamış, protein ve temel vitaminlerden yoksun halkın, hastalanmasının daha çok mukavemetsizlik nedeni ile yüksek oranlar gösterdiğini ifade etmiştir.

Bundan başka, kötü barınma şeklinin, içme sularının yetersiz ve sağlık şartlarına aykırı oluşunun, halkın sağlık yönünden eğitilmemesinin ve «aşırı kâr sağlamak amacıyla, karışık, mikroplu ve sağlığa zararlı gıda maddeleri ticareti» nin de başarılı sağlık hizmetleri için engel teşkil ettiğini belirten Tarık Ziya Ekinci, sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi sorunlu ile ilgili olarak şunları söylemiştir :

SAĞLIK HİZMETLERİ SOSYALLEŞTİRİLMELİDİR

«Sağlık hizmetlerinin sosyalleştirilmesi projesi, hizmetin köye götürülmesi ve koruyucu tıp hizmetlerinin yaygın hale getirilmesi bakımından Türkiye'nin gerçeklerine uygun bir projedir. Fakat, köy yolları ile köy içme suları probleminin ihmal edilişi, sağlam bir personel politikasının uygulanmaması sebebiyle bu hizmet şekli aksamaktadır. Sağlık personelinin ücret rejimi yurt çapında organize edilmediğinden, bugün sosyalleştirme bölgesinde de hekim istihdamı imkânsız hale gelmiştir.

Düzen bozukluğunun sonucu olan bu aksamalar, hizmet şeklinin başarısızlığına yüklenerek, sosyalleştirme projesinin terkedilmek istendiğini esefle müşahede etmekteyiz.»

TÜRKİYE'DE İLÂÇ SANAYİİ YOKTUR

Ekinci daha sonra, ilâç sanayii konusuna önemle değinmiş, Türkiye'de ilâç sanayii bulunmadığını, bunun bir çeşit ithalâtçılık olduğu-

(Devamı 10'da)

AYBAR :
« Politikada iki kutup açık

Türkiye İşçi Partisi İstanbul İl Kongresi, 7 Ocak Pazar günü yapılmıştır. Genel Başkan Mehmet Ali Aybar da kongreye katılmış ve bir konuşma yapmıştır.

Aybar'ın önemli konuşmasının geniş özeti, aşağıdadır :

Politikada iki kutup hiç bir zaman bu kadar açık olarak ortaya çıkmamıştır. Cepheler iyice ayrılmaktadır. Bir uçta bugünkü kapkaç kapitalizminden yana, Amerikadan yana olan Partiler var. Öbür uçta kapkaç kapitalizmine Amerikan Emperyalizmine karşı olan, Sosyalizmden ve bağımsız Türkiyeden yana olan Türkiye İşçi Partisi var. Karşımızdaki Partiler arasında şüphesiz (nüans) farkları bulunuyor. Ama son tahlilde hepsi de kapitalist ilişkileri muhafazadan yanadır; hepsi de Amerika ile ilişkilerimizi muhafazadan yanadır. Kısacası hepsi de esasta «olanı» muhafaza etmek çabasındadır. Oysa yaşamak için bu bozuk düzeni temelden değiştirmek zorundayız.

Hâkim sınıfların sözcüsü olan politikacılar küçük hesaplar içindeler. Dünyanın nereye gittiğinin farkında değiller. Farkında olmak işlerine gelmiyor. Oysa önümüzdeki 30 - 35 yılda dünyamız başka bir dünya olacaktır. Bilimde, teknikte ilerlemenin, hayali aşan ne gibi bir düzeye ulaşacağını uzmanlar şimdiden hesaplıyorlar. Nükleer enerjinin barışçı amaçlarda kullanılması insanlığa geniş ufuklar açacaktır. Teknik ilerlemenin ekonomik, sosyal ve politik yapı üzerindeki etkilerini de şimdiden hesaplamak gerektir. Teknik ilerleme kapitalist ve sosyalist toplumlarda başka başka sonuçlar yaratacaktır. İleri Kapitalist ülkelerde, başta Amerika olarak, sosyal çelişiler patlama noktasına gelecektir. Sosyalist ülkelerde ise teknik ilerleme hayat düzeyinin hızlı yükselişi şeklinde sonuçlanacaktır.

Beri yandan Emperyalizmle geri kalmış ülkeler arasındaki çelişiler de büsbütün keskinleşecek, kapkaç kapitalizmi yüzünden normal bir gelişme gösteremeyen bağımlı ülkeler emperyalizme karşı daha büyük bir hınçla milli kurtuluş savaşları açacaklardır. Ve 2000 yılı büyük bir ihtimalle kapitalizmin dünya ölçüsünde tarihe karıştığı yıl olacaktır.

CÜCE POLİTİKACILAR TÜRKİYEYİ İLERLEME YARIŞININ DIŞINDA TUTMAK İÇİN YIRTINIYORLAR :

Bilgileri görüşleri ve doymak bilmez haris menfaatleri ile cüce olan bir takım politikacılar Türkiyeyi medeniyet yarışı dışında tutmak için yırtınmaktadır.

Manzaraya bir bakınız : Havanda su döverek bir yıl daha geçirilmiştir. Hakim sınıfların sözcülüğünü yapanların, kapitalist yoldan hızlı kalkınma nutukları, hergün gerçeklerin mihengine vurula vurula kalp akçe haline gelmiştir. Ekonominin hızla dar boğazlara girmesi, pahalılık, işsizlik, sosyal adaletsizlik, güvensizlik, «hürriyet içinde», yani soyguncunun hürriyeti ile, «nurlu ufuklara, müreffeh Türkiye'ye» doğru yol alındığı hakkında nutuk çekenlerin zavallılığını ortaya koymaktadır.

MASKESİZ HAKİKAT

Maskesiz hakikat şudur : Amerikan Emperyalizmine dayanan toprak ağaları - kompradorlar - bürokratlar üçlüsü, Türkiyeyi geri bırakan, işçisi, köylüsü, zanaatkârı, arkasız memuru, küçük esnafı dar gelirli namuslu aydını ile koca bir milleti insanlık dışı hayat şartları içinde yaşatan, insafsızca sömürülmesine yol açan, fakat bir avuç sömürücüye aşırı kârlar sağlayan bu günkü kapkaç kapitalizmini sonuna kadar ayakta tutmak istiyor. Çıplak hakikat budur.

Karma komisyondaki bütçe müzakereleri bu bakımdan son derece ilginçtir. Öteki partilerin sözcüleri işi gücü bırakmışlar her vesile ile partimize saldırmaktadırlar. Bu saldırılar tuttuğumuz yolun doğruluğunu ve Türkiye İşçi Partisinin hedefe hızlı adımlarla yaklaştığını ortaya koyduğu için, bizi memnun ediyor. Hepsi de Türkiye İşçi Partisini tasfiye etmenin gereğine inanmışlar, bunu en münasip şekilde nasıl gerçekleştirebileceklerini araştırıyorlar. Kimi Anayasa sosyalizme kapalıdır diyor, son zamanlarda bilimsel sosyalizme kapalıdır demeğe başladılar; kimi bölücülük, bölgecilik yapıyorlar diyor; kimi mezhep kavgası kışkırtıyor, sınıf çatışmasını körüklüyor diyor... Ve hepsi birden seçim kanununda yapılacak değişikliklerle Türkiye İşçi Partisini Meclis dışında bırakma yolları araştırıyorlar.

Gayretleri boşunadır. Bin kerre tekrarladığımız şeyleri bir kerre daha açıklayalım : Türkiye İşçi Partisi, Türkiyemizin ve emekçi halkımızın biricik kurtuluş yolu olan sosyalizmi savunan, Türkiyenin sosyalist yolunu çizen, tek partidir. Biz bugünkü soygun düzeninin kesinlikle karşısındayız. Bu kapkaç kapitalist düzeni ister açıkça, ister kapalı şekilde, kim savunuyorsa onların da karşısındayız. Biz Amerikan emperyalizminin NATO'nun ve ikili anlaşmaların karşısındayız. Biz Türkiyenin bağımsızlığından yanayız; hem de kıskançlıkla. Biz bir sınıf partisiyiz; emekçi sınıf ve tabakaların partisiyiz. Onların haklarını, çıkarlarını savunuruz ve emekçilerin haklarını çıkarlarını savunmakla Türkiyemizin haklarını, çıkarlarını savunduğumuzu biliriz. Biz demokrasiye ve Anayasaya içtenlikle bağlıyız; çünkü demokrasinin, anayasanın emekçi halktan yana, bizden yana olduğunu biliriz.

GERÇEKLERİN AÇIĞA VURULMASI SÖMÜRÜCÜLERİ VE CÜCE POLİTİKACILARI ÇILGINA ÇEVİRMİŞTİR

Ne bilimden, ne sosyalizmden nasibi olmayan bazı kimseler, Anayasanın bilimsel sosyalizme kapalı olduğunu söylüyorlar. Anayasa bilime de, sosyalizme de, bilimsel sosyalizme de açıktır. Başlarından büyük laf etmesinler. Türkiye İşçi Partisinin politika sahnesine çıkmasıyla, foyalar meydana çıkmıştır. Halka gerçekler bir bir anlatılmakta ve emekçiler kendi öz partileri içinde bir politik güç haline gelmektedir. Amerikalıları, ağaları, kompradorları, bürokratları ve de onların sözcülüğünü yapan cüce politikacıları çılgına çevirmektedir. Aldatma, yalan ve zorbalığa dayanan güçlerinin mum gibi eridiğini görmek ve bunu önleyememek, bu bayların büsbütün basiretini bağlamakta, hırsları acizlerini büsbütün arttırmaktadır.

Seçim kanununu değiştirmek hiç bir şeyi kurtarmıyacaktır. Türkiye İşçi Partisine verilen oyları, türlü kombinezonlarla AP'ye veya CHP'ye aktarmak, vatandaşı büsbütün öfkelendirecek ve bilinçlendirecektir. Ve aldığı oylarla gücünü ispat etmiş olan Türkiye İşçi Partisinin, gücü ile orantılı olarak Mecliste temsil edilmemesi, bu günkü kapkaç kapitalizminin sonunu hızlandıracak, çelişilerini son derece kesinleşmesine yol açacaktır. Kaldı ki. böyle oyunun oynanması son derece zordur. Türkiye İşçi Partisini Meclis dışında bırakmayı amaçla-

olarak ortaya çıkmıştır»

yan bir seçim kanunu, bütün küçük partileri tasfiye eder. Ve seçim oyunlarında her zaman yanlış hesapları yapmış olan CHP'de bu kombinezonlardan kârlı çıkamaz.

Ne yapsalar boşunadır. Kompradorlar, ağalar, bürokratlar ve cüce politikacılar bataklığın yavaş yavaş yuttuğu bir insanın durumundadırlar; her hareketleri bir az daha batağa gömülmelerine sebep olmaktadır.

SOSYAL GELİŞMENİN KANUNU

İstikbale bu kadar güvenle bakmamız, sosyal gelişmenin kanununu bilmemizdendir. Bilimsel bir kesinlikle biliyoruz ki bu gün güçlü gibi görünen sosyal sınıflar aslında güçsüzdürler ve iktidardan mutlaka devrileceklerdir.

Türkiyede temel çelişi Amerikan emperyalizmi ve ona dayanan sömürücü sınıflarla, bütün emekçi sınıf ve tabakalar arasındadır. Dünyadaki hızlı teknolojik gelişmeye ayak uyduramamak — kapkaç kapitalizmi teknolojik ilerlemeye ayak uydurmamıza engeldir — yukarıki çelişiyi derinleştirmektedir. Emperyalizmin boyunduruğu altında bulunmak, aşırı sömürülmek, emekçi sınıf ve tabakalar arasındaki tali çelişileri son derece yumuşatmış ve bunları Amerikan emperyalizminin ve sömürücü sınıfların karşısında tek bir cephe halinde birleştirmiştir. Türk halkının eski bir politik tecrübeye sahip olması Osmanlı tipi, tepeden inme, ceberrut yönetime karşı bulunması ilk milli kurtuluş savaşını veren millet olması ve Türkiye İşçi Partisi gibi gerçekçi bir sosyalist kuruluşun, ta en ücra köylere kadar uzanmış halkı hızla uyandırmış ve örgütlemiş bulunması gibi etkenler de, temel çelişiyi kaçınılmaz sonuçlarına doğru hızla itelemektedir.

Sosyalizm bir bakıma da çelişilerin bilimidir. Türkiye sosyalizmi Türkiyeye özgü çelişilerin doğru teşhisinden ve bu çelişileri aşamaya götüren yolun doğru çizilmesinden doğmuştur.

1968 yılı kesin sonuçlu mücadelelerle geçecektir. Zafer bizim olacaktır. Bilinçli, yürekli işçi partili kardeşlerim bunca çile çekmiş fakat artık hızla uyanan emekçi halkımızın, Amerikan emperyalizminin ve kapkaç kapitalizminin çifte boyunduruğundan kurtuluş savaşında tarihin omuzlarına yüklediği şerefli görevi yerine getireceklerdir.

Güzel günler halkımızındır, hepimizindir ve yakındır.

İstanbul İl Kongresi, 7 Ocak 1968 günü Aksaray'da yapılmıştır. Kongrede, Genel Başkan Mehmet Ali Aybar, Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve Urfa Milletvekili Behice Boran ile İstanbul Milletvekili Çetin Altan da hazır bulunmuşlar ve konuşmalar yapmışlardır.

Kongre Başkanlığı için, iki aday gösterilmiştir. Bunlardan İstanbul Milletvekili Çetin Altan, Ankara'dan zamanında yetişemediği ve seçim anında hazır bulunmadığı için, sadece Genel Sekreter Rıza Kuas'ın başkanlığı oylanmış ve Kuas, oybirliğiyle kongre başkanlığına seçilmiştir.

Daha sonra, İstiklâl Marşı söylenmiş, Atatürk ve emekçilerin manevî huzurlarında saygı duruşunda bulunulmuştur.

Eski İl Başkanı Şaban Yıldız'ın açış konuşmasından sonra, parti yöneticilerinin konuşmalarının öncelikle yapılması kararına varılmış, ilk konuşmayı, Türkiye İşçi Partisi Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve Urfa Milletvekili Behice Boran yapmıştır.

Boran'ın, daha önce vermiş olduğu bir konferansa konu teşkil eden konuşmasını, önümüzdeki sayımızda yayımlayacağız.

Çetin Altan, eski ve yeni sosyalistlerin ilişkileri konusuna önemle değindiği konuşmasında, eylem dışındaki eski sosyalistlerin, eylemin bugünkü durumu üzerinde hak iddia etmelerini eleştirmiştir. Altan, eski sosyalistlerden elbette bir ölçüde yararlanıldığını, bunun bütün sosyalist eylem için böyle olduğunu; ancak TİP ile yerli - yabancı hiç bir sosyalist örgüt ya da grup arasında her hangi bir organik bağ olamayacağını ve olmadığını ifade etmiştir.

AYNİ TÜRKÜYÜ SÖYLEYENLER

İstanbul Milletvekili Çetin Altan, bundan on beş yıl önce, lokantalarda kimin iyi, kimin kötü sosyalist olduğunun tartışıldığını, o zamanki sosyalizmin buna benzer çabalardan ibaret bulunduğunu, oysa, bugünkü durumun tamamen farklı olduğunu, liderlerinden genç militanına kadar bütün TİP'lilerin bugün ayni türküyü söylediklerini söylemiştir.

Altan, hâkim sınıfların, TİP'in gelişmesinden son derece endişe duyduklarını, bir halk ozanının plâğının bile kapalı kapılar arkasında dinlenip, bu sınıf temsilcilerine korkulu dakikalar yaşattığını söylemiştir.

Daha sonra, Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanı Mehmet Ali Aybar, yandaki sayfada geniş özetini sunduğumuz konuşmasını yapmıştır.

İL - İLÇE İLİŞKİLERİ

Bu sırada verilen bir önerge ile, uzak ilçelerden gelen delege ve dinleyicilerin durumlarının göz önüne alınması ve bu bakımdan gündemde bir değişiklik yapılarak, temenni ve dileklerin öne alınması önerilmiştir. Öneri oylanmış ve gündem değişikliği kabul edilmiştir.

Konuşan delegeler, çokluk, il ile ilçeler arasındaki ilişkiler konusuna önemle değinmişlerdir. İl - ilçe koordinasyonunun şimdiye kadar olduğundan daha iyi şekilde düzenlenmesi gerekirliği ifade edilmiş, şimdiye dek sadece ilçeler tarafından düzenlenen kahve sohbet toplantılarının, bundan böyle, ilçelerle ortaklaşa ya da kendi başına, ilin kendi konuşmacıları tarafından ve il tarafından da düzenlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Tutarlı, iyi sosyalist militanlar sağlam İşçi Partililer yetiştirmek için eğitim sorununa daha fazla önem verilmesi gerektiği de bazı delegeler tarafından ifade olunmuştur. Bu amaçla, İl'in, eğitim seminerleri ve konferanslar, açık oturumlar düzenlemesiyle yararlar sağlanacağı ifade olunmuştur.

VİETNAM'A SEVGİ

Bu arada, Amerikan saldırısına karşı kahramanca mücadelenin en güzel örneklerini veren Vietnam halkına, Türk emekçilerinin, kendilerinin yanında oldukları ve Vietnam savaşçılarını destekledikleri yolunda bir telgraf çekilmesi önerilmiştir. Önerge üzerinde, Genel Başkan Mehmet Ali Aybar konuşmuş ve bunun bir telgraf şeklinde değil de, bir kongre kararı halinde şekillenmesinin daha tutarlı olacağını belirtmiştir. Aybar'ın konuşması kongrece onaylanmış ve kongre bu yolda bir karar almıştır.

Dilek ve temennilerden sonra, Yönetim kurulu eleştirileri cevaplandırmış ve seçimlere geçilmiştir. Seçimler sonunda, yeni Yönetim Kurulu şu üyelerden teşekkül etmiştir :

EMEKÇİ KESİMİ

Şinasi Kaya, Aziz Erkmen, İhsan Ofluoğlu, Nejat Öktem, Mecit Çakır, Aslan Aslan, Celal Beyaz,

EMEKÇİ OLMAYAN KESİM :

Murat Sarıca, Müşfik Eren, Alp Selek, Nazife Cemgil, Kemal Sülker, Cengiz Yazoğlu,

TİP'in bütçe görüşü

(7'den devam)

maktan kurtulur.»

halk sağlığı, bir ticaret konusu olzende mümkündür. Ancak o zaman yatırım, ihtiyaç esasına göre düzenlendiği halkçı ve toplumcu bir dünu belirterek, Türkiye'nin bu yolğını ifade etmiştir.

İlâç fiyatlarının maliyet esası üzerinden kontrol edilmesi gerektiğini de belirten Ekinci, bu konuyla ilgili sözlerini şöyle bitirmiştir :

«Büyük propagandalar yapılarak ve hekim ortaklığına dayanılarak, sağlık bakımından hiçbir değeri olmıyan müstahzarların Türk pazarlarına sürülmesi, halk sağlığını sömürme konusu yapan bir politikanın sonucudur. Bugün Türkiye'de 20.000 civarında çeşitli müstahzar piyasaya sürülmüştür. Bu ilâç enflâsyonunun sebebi, mümkün olduğu kadar çok sömürebilmektir. İlâç ihraç eden ileri sanayi ülkelerinde bile, bu kadar bol ilâç çeşidi yoktur. İsveç'te 5.000, Danimarka'da 2.000, ve Romanya'da ise sadece 681 çeşit müstahzar vardır.

İlâçların kalite ve müessiriyet kontrolleri yapılmadığından kâr hırsıyla piyasaya sürülen ilâçların pek çoğunun kalitesi düşük ve etkili madde miktarı yetersizdir.»

Daha sonra, yardıma muhtaç yaşlı vatandaşlar ve kimsesiz çocuklar için uygulanan ciddî bir sosyal politika olmadığını hatırlatarak konuşmasına devam eden Tarık Ziya Ekinci, 1967 yılında 350 ayrı derneğe 1 Milyon lira para yardım yapıldığını belirtmiş, bu gibi sosyal hizmetlerin devlet eliyle ve daha

Konuşmasının sonunda, sağlık hizmetlerinin günde 10 - 14 saat çalıştıkları halde çok cüz'i paralarla çalıştırıldıklarını belirten Ekinci, şöyle demiştir :

«Sağlık hizmetlerinin düzenli ve dengeli bir şekilde halk yararına işlevebilmesi, ancak, toplum haciddî bir şekilde yürütülmesi gerektiğini söylemiştir.

NATO'dan ÇIKMA KAMPANYASI

NATO ittifakı sona ermek üzere olduğundan, bu ittifaktan ayrılmamızı millî menfaat ve güvenliğimize uygun gören Merkez Yürütme Kurulu, bu maksatla, mitingler, toplantılar, gösteri yürüyüşleri, yayım, vb. gibi demokratik yollardan halkın uyarılmasını temin için harekete geçmiştir.

Bu amaçla, faaliyetleri organize etmek üzere, Genel Merkez'de bir komite kurulmuştur.

TİP'den haberler

Kongreler

Türkiye İşçi Partisi İl Kongreleri'ne, son on beş gün içinde de devam olunmuştur. Son olarak, 31 Aralık 1967 tarihinde Bursa İl Kongresi ve 7 Ocak 1968 tarihinde de oZnguldak ve İstanbul İl kongreleri yapılmıştır.

Kongrelere, genel merkez temsilcileri ve milletvekilleri de katılmışlardır, konuşmalar yapmışlardır.

BURSA KONGRESİ

Bursa İl Kongresi, 31 Aralık 1967 tarihinde, kalabalık bir delege ve dinleyici kitlesi önünde yapılmıştır. Genel Yönetim Kurulu üyesi Kemal Türker, Kars Milletvekili Adil Kurtel ve Eskişehir İl Başkanı Turgut Kazan'ın da katıldığı kongrede, yurt ve dünya olayları tartışılmış, Türkiye'nin ancak kapitalist olmayan yolla tam bağımsızlığa kavuşabileceği ve kalkınabileceği ifade edilmiştir.

Osman Sercan'ın başkanlık yaptığı kongrede, Genel Yönetim Kurulu üyesi Kemal Türker bir konuşma yapmış ve Türkiye'deki işsizliğin nedenlerini anlatmıştır. Türkler, işsizlikten kurtulmak için, dış ticaretin ve bankacılığın devletleştirilmesinin şart olduğunu ve toprak reformu da gerçekleştirilmeden işsizlikten kurtulmanın imkânsız olacağını belirtmiştir.

Kars Milletvekili Adil Kurtel özetle şöyle demiştir :

«Bugün burada biz Anayasa sosyalizme açık mı, kapalı mı bunun münakaşasını yapacak değiliz. Anayasanın neye kapalı neye açık olduğu bundan altı sene «evet» dediğiniz Anayasada yazılıdır. Bunu «Anayasa sosyalizme kapalıdır» diye fetva verenler de bilir. Anayasa, bugünkü başıbozuk, adaletsiz ve sömürücü soygun düzenine kapalıdır. Anayasa, yeraltı - yerüstü zenginliklerimizin, madenimizin, petrolümüzün yerli yabancı bir avuç sermayedar sınıfın elinde çarçur edilmesine kapalıdır. Anayasa, gerçek üretici köylünün binbir emek ve zahmet karşılığı üretmiş olduğu pamuğunu, tütününü, üzümünü, incirini, pancarını, fındığını elinden yok pahasına satın alarak üretici köylünün sırtından milyonların kazanılmasına kapalıdır. Anayasa, Banka kredilerinin üretici köylüye değil üretici köylünün sırtından geçinen bir avuç aracıya dağıtılmasına kapalıdır. Anayasa, millî gelirin yağma hasanın böreği gibi 600 bin kişinin arasında yağma edilmesine kapalıdır. Anayasa, Topraksız köylünün yada yeteri kadar toprağı olmayan köylülerin toprak sahibi olmaları için Devletin gerekli tedbirleri alacağını emreder. Anayasa, topraksız köylüyü toprak sahibi yapmak için Toprak Reformu isteyenlere değil, buna karşı çıkanlara kapalıdır. Anayasa, ithalât ve ihracat yolu ile Türk halkının soyulmasına kapalıdır.

Topraksız köylünün toprak sahibi olması için, üretici köylünün bir avuç sömürücü sınıfın elinden kurtarılması için, banka kredilerinin üretici köylünün sırtından geçinenlere değil gerçek üretici köylüye verilmesi için, bugünkü başıbozuk, adaletsiz soygun düzeninin emekçi halk yararına düzeltilmesi için bu düzenin cefasını çekenlerin kendi siyasi örgütleri Türkiye İşçi Partisi saflarında toplanmaları ve devlet yönetimine ağırlıklarını koymaları, yani suyun başına oturmaları lâzımdır. Emekçi halk kitleleri aleyhine işleyen bu düzeni, bu düzenin sefasını sürenler değil, bu düzenin cefasını çekenler emekçi halk kitleleri yararına değiştireceklerdir.

Bu düzen değiştirilmediği sürece toprak köleliği devam edecektir, Gerçek üretici köylü banka kapılarından kovulacaktır, işçi emeğinin karşılığını alamayacaktır, ezilenler, horlananlar, sürünenler gene ezilecektir, horlanacaktır, sürünecektir. Bu düzen değişmezse emekçi halkın sırtından geçinenler haksız kazançlarını, çocuklarına miras olarak bırakacaklardır. Emekçi halkımız ise yoksulluğunu, açlığını, ezilmişliğini çocuklarına miras olarak bırakacaktır. Bizim çektiklerimizi çocuklarımız da çekecektir. Onlar da okumak için okulun, ekmek için toprağın, çalışmak için işin, köyünden şehire gelmek için yolun, hastasını tedavi ettirmek için hastanenin hasretini çekeceklerdir.

Halkımız için kurtuluşun sosyalizm olduğunu kavramak için teorik münakaşalara geçmeği lüzumsuz buluyorum. Türkiyede 200 seneden beri bugünkü kapkaç düzeni uygulanmaktadır. Kapitalist düzenin bizi nereye getirdiği İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında yazılıdır. Bugün ilköğretimden geçmiyen nüfus 13,5 milyondur. Kişi başına düşen milli gelir 1755 liradır. Yediyüz bin ailenin ekecek bir karış toprağı yoktur. Vergi yükünün ağırlığı emekçi halk kitlelerinin sırtındadır. Bu düzen devam edecek olursa beş sene sonra günde 70 kuruş fazla harcama imkânlarına kavuşacaksınız. Okuma yazma bilmeyenlerin sayısı 14 milyona çıkacaktır. Türk halkı günde 6 - 7 gram daha fazla et tüketmek imkânlarına kavuşacaktır.

TİP'den haberler

Bu düzenin sefasını sürenler bu düzen devam etsin diyorlar. Cefasını çekenler ise bu adaletsiz düzen değişsin diyorlar.»

Eskişehir İl Başkanı Turgut Kazan ise, Anayasa'nın sosyalizme açık olduğunu ifade etmiş, bunun aksi iddiaların delilsiz ve dayanaksız olduğunu belirtmiştir.

Kazan, NATO'nun Türkiye için ne denli tehlikeli ve zararlı bir örgüt olduğunu açıklayarak, NATO' dan mutlaka çıkmamız gerektiğini söylemiştir.

Konuşmalardan sonra seçimlere geçilmiş ve seçim sonuçlarının alınmasından sonra, kongreye son verilmiştir.

ZONGULDAK KONGRESİ

Zonguldak İl Kongresi, 7 Ocak Pazar günü, Taflan Kıraathanesi'nde kalabalık bir dinleyici kitlesinin katılmasıyla yapılmıştır. Salona sığmayan halk, şiddetle yağan yağmura rağmen kongreyi kıraathanenin dışındaki hoparlörden izlemiş, konuşmalar, sık sık alkışlarla kesilmiştir.

Kongre Başkanlığı'na TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın'ın seçilmesinden sonra, çalışma raporunun okunmasına geçilmiştir. Özellikle TİP'in kaydettiği ilerleme, hâkim sınıfların gitgide artırdığı baskı hareketleri konularına geniş yer verilen raporun okunmasından sonra, ilk konuşmayı, Genel Yönetim Kurulu Üyesi ve Zonguldak İl Başkanı Hüsamettin Güven yapmıştır. Güven, maden işçilerinin dertleri konuşmasında, TİP'in ana prensiplerini izah etmiştir.

Konya Milletvekili Yunus Koçak, 1968 Bütçe Kanun Tasarısı'nda, Millî Eğitim Bütçesi'ndeki cüzî artışa karşılık, Emniyet bütçesindeki artışın büyüklüğüne dikkati çekerek, hukuk devletinden polis devletine doğru hızla kaydığımızı belirtmiştir.

Merkez Yürütme Kurulu Üyesi ve Tekirdağ Milletvekili Kemal Nebioğlu da, gezi anılarını anlatmış, ülkemizde daha nar, muz gibi meyveleri tanımayan çocukların bulunduğunu belirtmiş, İstanbul Hali'nden ve Tekirdağ köylerinden rakamlar vererek, üreticinin ve İstanbul'u emekçilerin nasıl soyulduklarını izah etmiştir. Nebioğlu, bir soruya verdiği cevapta, Türkiye İşçi Partisi'nin Meclis'e girmesinden sonra nelerin değiştiğini açıklamış, TİP üyelerinin kanun tekliflerinin, nasıl komisyondan komisyona atılarak uyutulmak istendiğini, ancak halkın uyumadığını, «ak koyun ile kara koyun arasındaki farkın gittikçe daha iyi anlaşıldığını» ifade etmiştir.

Kemal Nebioğlu, İçişleri Bakanı Faruk Sükan'ın, 1965 seçimlerinden önce; «Meclis'e iki kişi ile bile girseler, Meclis çalışamaz...» dediğini, hatırlatarak şunları söylemiştir :

«Evet; Meclis'in, onların istediği anlamda çalışması çok zorlaştı. Büyük Meclis, gerçekten sen - ben kavgasından nisbeten kurtulup, ekonomik meselelerin görüşülüp tartışıldığı bir ağırlık, bir anlam kazandı. Bu, bizim Meclis'e girişimizle oldu. Hem bunu gene başımızdakilerden biri, YTP'nin Başkanı iken Alican itiraf etti...»

Daha sonra kürsüye gelen TİP Genel Sekreteri Nihat Sargın konuşmasına, bugün içinde bulunduğumuz çıkmazı ve emekçi halkımızın perişan durumunu belirterek başlamış, bu durumun nedenlerini anlatarak, şimdiye kadar gelmiş geçmiş iktidarların hep kapitalist yolrek, bugünkü duruma bu tutumun sebep olduğunu ifade etmiştir. Bu tutumu, «her mahallede bir milyoner yaratma felsefesi» olarak niteleyen Sargın, Türkiye'nin ancak sosyalist yoldan kalkınabileceğini belirtmiş, sözü diğer partilere getirdan kalkınma istediklerini belirtemiştir.

TİP Genel Sekreteri, bazı ufak farklarla, bütün diğer siyasî partilerin hepsinin, hâkim sınıfların partileri olduğunu, ufak rötüşler isteseler bile, bugünkü, Anayasa dışı kapkaç kapitalizminin devamını istediklerini belirtmiştir.

Sargın, Türkiye'nin tek kurtuluş yolunun, Türkiye İşçi Partisi'nin saflarında birleşen emekçi sınıfın iktidara gelmesi olduğunu ifade etmiş, halk kitlelerinin gittikçe daha büyük topluluklar halinde bu gerçeği kavradıklarını ve kendi öz partilerine sahip çıktıklarını geniş örnekler vererek anlatmıştır.

Daha sonra seçimlere geçilmiş, yeni seçilen yönetim kurulunun yaptığı görev bölümü sonunda, Hüsamettin Güven yeniden başkanlığa seçilmiştir. Yavuz Ünal Sekreter, Ahmet Handi Dinler de Saymanlıkla görevlendirilmişlerdir.

DUYURU

Genel Yönetim Kurulu'nun son toplantısında alınan karar uyarınca, 1966 dan bu yana henüz kaydını yenilememiş eski üyelerin; bu yana henüz kaydını yenilememiş eski üyelerin; bu çağrının yayınlandığı tarihten itibaren, üç ay içinde kayıtlarını yenilemek için ilçelerine başvurmamaları halinde, Parti ile bütün hukukî ilişkileri kesilmiş sayılacaktır.

Genel Yönetim Kurulu'nun söz konusu kararı şöyledir :

«Siyasî Partiler Kanunu uyarınca, Üye Kayıt Defterleri'nin yeniden tanzimi ve buna bağlı olarak «üye giriş fişleri» nin eski üyelerce yeniden doldurulması konusu ile ilgili olarak, geçen süre içinde, ilgili ilçe yönetim kurullarının müteaddit müracaatlarına rağmen, hâlâ kayıtlarını yenilememiş olan üyelerin durumunu görüşen Genel Yönetim Kurulu'nca;

Siyasî Partiler Kanunu'nun, üyelerle ilgili olarak, partilere yüklediği mükellefiyetleri ve bununla birlikte, üyelere yapılan çağrılar ve bütçe hesaplarında ilgili kurullara yüklediği munzam külfetler ve parti ile fiilen ilişkilerini kesmiş olmalarını da dikkate alarak;

Bu durumdaki üyelere, ilgili ilçe yönetim kurullarınca son bir defa çağrıda bulunulmasına, ayrıca Başkanlık Bürosu'nca gazetelere ilân vermek suretiyle toplu çağrının duyurulmasına, toplu çağrıdan itibaren üç ay içinde yetkili kurullara kaydını yenilemek için başvurmayan eski üyenin parti ile bütün hukukî ilişkilerinin kesilmiş sayılmasına ve bu tarihten sonra müracaatı halinde; hakkında tüzüğün 5 ve 6 ıncı maddesi uyarınca aday üye olarak işlem yapılmasına karar verildi.»

Sayın eski üyelerin, bu durumda, en geç 15 Nisan 1968 akşamına kadar kayıtlarını yenilemek üzere, ilçelerine başvurmalarını önemle rica ederiz.

Yukarıdaki çağrının bir eşi bol miktarda bastırılmış olup, 1966 dan önce kurulmuş olan bütün ilçe yönetim kurulu başkanlıklarına dağıtılmaktadır. Yönetim Kurullarımızın, söz konusu çağrıları, henüz kayıtlarını yenilememiş eski üyelere tezelden postalamalarını rica ederim.

Saygılarımla,

Nihat Sargın

Genel Sekreter

TİP

Bilim ve Araştırma Kurulu Çalışma Esasları Belirlendi

Merkez Bilim ve Araştırma Bürosu'nun 28 Aralık 1967 günkü toplantısında, bürosunun çalışma esasları belirlenmiştir. Kurul, 16 Ocak 1968 günü toplanacak ve bu esaslara göre çalışmalarına başlayacaktır. On madde halinde düzenlenen esaslar aynen şöyledir :

Madde 1 — Bu esaslar, Parti Tüzüğünün 20. maddesi gereğince kurulmuş olan Bilim ve Araştırma Bürosunun yapısını ve çalışma şeklini Tüzüğün genel hükümleri çerçevesinde açıklar ve geliştirir.

Madde 2 — «Bilim ve Araştırma Bürosu» bir danışma organıdır.

Madde 3 — Büronun görevleri şunlardır :

a) «Genel Başkanın veya Sekreterlerin incelenmesini istediği konuları Parti Programı ve bilim ışığında inceleyip konuyu açıklıyan bir rapor hazırlamak ve Başkanlık Bürosuna sunmak;»

b) «İncelenmesinde Parti için yarar gördüğü konuları da kendiliğinden ele alıp incelemek ve hazırladığı raporu Başkanlık Bürosuna sunmak;»

c) Özetle, «Partinin bilimden yararlanması için bütün gücü ile çalışmak.»

Madde 4 — Bilim ve Araştırma Bürosu, «Merkez Yürütme Kurulunca seçilmiş bir Sekreterin başkanlığında, ekonomi, maliye, hukuk, tarih ve sosyoloji gibi sosyal bilim uzmanlarından olmak üzere en az üç kişiden kurulur» Büro üyeleri Merkez Yürütme Kurulunca atanır.

Bilim ve Araştırma Bürosu her ay en az bir defa çağrısız toplanır.

Madde 5 — Bilim ve Araştırma Bürosu Sekreteri, çalışmalarda kendisine yardımcı olmak üzere Büro üyeleri arasında bir Sekreter Yardımcısı seçer.

Madde 6 — Bilim ve Araştırma Sekreteri Büronun çalışmalarını yürütmekten Merkez Yürütme Kuruluna karşı sorumludur. Büro çalışmalarının fiilen yürütülmesi Sekreter Yardımcısının görevidir. Sekreter Yardımcısı bu görevin yerine getirilmesine Sekreter'e karşı sorumludur.

Madde 7 — Bilim ve Araştırma Bürosu çalışmalarını esas olarak Uzmanlık Kurulları aracılığıyla yürütür. Kurul üyeleri Büro tarafından seçilir.

Madde 8 — Uzmanlık Kurulları aralarından seçecekleri bir Başkanın yönetiminde çalışırlar. Başkan Kurul toplantılarını yönetir ve Kurul üyelerinin, verilen konudaki çalışmalarını koordine eder.

Üzerinde anlaşmaya varılamıyan konularda nihai rapor bütün görüşleri yansıtır.

Madde 9 — Bilim ve Araştırma Bürosunun çeşitli kurullarından her birinde, Büro Sekreterinin tayin edeceği bir Kurul Raportörü bulunur.

Madde 10 — Kurul Raportörleri kurullarının çalışmaları hakkında Bilim ve Araştırma Bürosu Sekreter Yardımcısına sürekli olarak bilgi vermek ve kurulların çalışmalarını Sekreter Yardımcısının direktiflerine göre kovalamakla yükümlüdürler.

Kurullar Başkan veya Raportörler tarafından toplantıya çağrılır.

Kemal Nebioğlu'nun Önergesi :

« İşçi konutları ne oldu ? »

SORU 1 — Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünce finanse edilerek, EREĞLİ KÖMÜR İŞLETMELERİ ZONGULDAK bölgesinde yaptırılmış olup EKİ tarafından tasarrufu yapılan evlerin adedi ne kadardır ?

SORU 2 — Bunların yaptırılabilmesi için Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğünün bu konu ile ilgili fonundan çekilen kredi miktarı ne kadardır ?

SORU 3 — Bu evler kaç tip üzerinde yapılmıştır, her tipin maliyeti ne olmuştur ?

SORU 4 — 1.3.1967 tarihinde bu evlerde oturanlardan 434 imzaya da ihtiva eden bir müracaata, zamanın Sayın Çalışma Bakanı 30.5.1962 gün ve Özel Kalem Müdürlüğü 1312 sayı ile verdiği cevapta aynen :

«Sosyal Sigortaları Kurumu Genel Müdürlüğünce finanse edilerek ETİBANK Camiası sigortalı işçileri için yaptırılan meskenlerin, adı geçen Bankaca tayin ve tesbit edilecek şartlarla — arsa dahil — maliyet bedeli üzerinden % 4 faiz ve yirmi sene vade ile ödenecek şekilde taksitlere bağlanarak sigortalı işçilere temliki esası kabul edilmiş olduğundan temlik muamelesinin yaptırılması için Sanayi Bakanlığına yazılmıştır.» denilmiş olmasına rağmen bu meskenler içinde oturan işçilere devredilmemiştir.

Bu evlerin yapılmasında Sosyal Sigortalar Kurumunun işçi meskenleri ile ilgili fonundan yararlanıldığı göz önüne alınmak ve işçilerin ev sahibi kılınmaları açısından meselenin değerlendirilip bu meskenlerin işçilere bu konudaki mevzuat gereğince devredilmesi bu güne kadar sağlanabilirdi. Bu husus gerçekleştirilmemiştir.

Sayın hükümetin bu konudaki görüşü nedir ?

Bu meskenlerin :

a) İşçilere devredilmesi düşünülmektemidir ?

b) Düşünülmekte ise bu konuda her hangi bir çalışma var mıdır ? Varsa nelerdir ? Hangi safhadadır ?

c) İşçilere devredilmesi düşünülmemekte ise sebebi nedir ?

TİP'in kanun teklifleri

Türkiye İşçi Partisi Meclis grubu'nun iki yıllık çalışmaları, bir çok kanun teklifi halinde Millet Meclisi'ne iletilmiş bulunmaktadır.

Emekçi Türk halkının yararına düzenlenen kanunlar, bugüne dek, hâkim sınıfların temsilcileri olan siyasî partiler tarafından komisyondan komisyona atılarak özellikle savsaklanmış, kendi hasis menfaatlerinden başka bir şey düşünmeyen ucuz politika esnafı, halk yararına çıkacak kanunları sabote etmeğe gayret sarfetmişlerdir.

Bu sayımızda, bu kanun tekliflerinin hangileri olduğunu bildirmekle yetiniyoruz. Önümüzdeki sayımızdan itibaren, tekliflerin akibetinden TİP haberleri okuyucu, teklifler teker teker ele alınarak haberdar edilecek, gerekçeleriyle birlikte, TİP' in düzenlediği kanun teklifleri yayımlanacaktır :

TİP'in hazırladığı kanun teklifleri şunlardır :

a) Millî bağımsızlık ve kalkınma yolunda ana sorunları çözümlemek üzere getirilen kanun teklifleri :

1. Topraksız ya da az topraklı köylü ailelerini topraklandırma kanunu : Bu kanunla her çiftçi ailesine yeterli toprak sağlanması öngörülmektedir. Bu maksatla büyük toprak sahiplerinin tasarıda konulan bazı sınırlar üstündeki toprakları Anayasaya uygun bir şekilde kamulaştırılacaktır. Ayrıca işlenmiyen hazine toprakları ile bazı vakıf toprakları da topraksız ya da az topraklı köylü ailelerine dağıtılacaktır.

Toprak dağıtımı bütün yurtta derhal başlıyacak ve üç yıl içinde tamamlanacaktır. Bu topraklar üzerinde köylünün modern tarım yöntemlerine uygun şekilde çalışması devlet yardımı ile desteklenecektir.

Toprak reformunu uygulamak ve tarım siyasetini ve bu siyasetin araçlarını tesbit etmek idari olarak Başbakanlığa bağlı bir teşkilâtın, siyasî olarak ise bizzat Başbakanın sorum ve yetkisi içine alınmıştır.

2. Petrol kanunu : Bu kanun teklifi ile Petrol ameliyeleri ile ilgili işlemler Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığının tekeli altına alınmıştır. Teklifin ikinci maddesi ile T.P.A.O. İktisadî Devlet Teşekkülü haline gelecektir. Verilen arama ve işletme imtiyazları ile kurulmuş bulunan tesislerin tasfiyesi Anayasamıza uygun bir şekilde düzenlenmiştir.

3. Yabancı sermayeyi teşvik kanununun kaldırılması hakkında, kanun teklifi : Yabancı sermayenin gerek milli bağımsızlık ve gerekse kalkınmamız için arzettiği son derece mahzurlu durum gözönünde bulundurularak 6224 sayılı Yabancı Sermaye Kanunu'nun kaldırılması öngörülmüştür. Bu kanuna göre kurulmuş ve kurulmakta bulunan tesisler genel hükümlere tabi tutulmaktadır.

b) Köy ve kentte emekçilerin haklarını koruyan ve geçimlerini kolaylaştıracak kanun teklifleri :

4. İşsizlik sigortası kanun teklifi : İşçilerden bir hizmet aktine bağlı olarak çalışmakta olanların işlerini kaybetmeleri halinde yararlanacakları bir sigorta tesis edilmektedir. Her sigortalı bu hallerde ücretinin % 60 ından az olmamak üzere bir ödenek almaya hak kazanmaktadır. Sigorta giderleri devlet ve işveren arasında ve büyük kısmı işverene ait olmak üzere pay edilmektedir.

5. Tarımda ortakçılık ve kiracılığı düzenleyen kanun : Kamulaştırma sınırları altında kalan ya da toprak reformu uygulanana kadar toprak sahibinin elinde kalacak topraklardaki kiracılık ve ortakçılık ilişkilerini düzenleyen bu kanunla toprak üzerinde çalışan köylülerin yaşama koşulları düzeltilecektir.

6. Araziye çıkan işçilerin yolluklarını artırmak üzere yapılmış kanun teklifi : Bu teklif ile harcırah kanununun 49. maddesi değiştirilerek araziye çıkan işçilere hergün gündeliklerinin en az % 20 si oranında yolluk almaları öngörülmektedir. (Bu yolluk halen % 1 olarak ödenmektedir.)

7. 275 sayılı Kanunu değiştiren kanun teklifi : 275 sayılı kanundaki Anayasaya aykırı lokavt hakkı kaldırılmakta, grev yasakları asgariye indirilmekte, hükümetin grevleri savaş, seferberlik ve tabii afetler dışında ertelemesi olanağı yok edilmektedir. Bu suretle işçinin işverenle ücret pazarlığında emekçilerin durumları kuvvetlendirilmiş bir şekle getirilmektedir.

8. Bir başka kanun teklifi ile muhtaç çiftçilere tohumluk verilmesini düzenleyen 5254 sayılı kanunun büyük toprak sahiplerince istismarı önlenmekte ve bu suretle hakikaten fakir bulunan çiftçilerin tohumluk ihtiyaçlarının karşılanması kolaylaştırılmaktadır.

c) Emekçi halk çocuklarının okumalarını kolaylaştıracak kanun teklifleri :

9. «İlkokul öğrencilerine okul araç ve gereçlerinin bedava (parasız) verilmesi hakkında kanun» teklifi ile emekçi ve fakir yurttaşların çocuklarını okutma giderlerinden bir kısmı devletin üzerine alınmaktadır.

10. «Köy Bölge Okulları kanunu» teklifi ile okul bulunmayan küçük köylerde yaşayan fakir köy çocuklarına parasız okuma olanağı verilmektedir.

d) Emekçi halkın vergi yükünü hafifleten ve gelir kaybını yabancı şirketlerle büyük gelir sahiplerinin gelirlerinden alınacak vergilerle telâfi eden kanun teklifleri :

11. Yapılan bir diğer kanun teklifi ile tasarruf bonoları tamamen kaldırılmaktadır. Bu suretle büyük kısmını emekçi halkımızın ödediği bir gelir kalemi, halkımızın omuzlarından kaldırılmaktadır. Aynı zamanda emekçi halkın tasarruf bonolarını düşük fiyatlarla satın alarak yapılan havadan para kazanma oyunlarına son verilmektedir.

12. - 13 - 14. Emekçi halkımızın vergileri hafifletilmek suretiyle meydana gelen gelir açığı kalkınma ve sosyal adalet ilkelerine uygun olarak yabancı petrol şirketleri, yabancı kurumlar ve 25.000,— lirayı aşan ticari kazançlarla iratlardan alınan vergilerin lâyık hadlere yükseltilmesi suretiyle kapatılmasıdır. Bu maksatla kurumlar vergisinin 25 inci maddesi değiştirilerek yabancı kurumların kendi memleketlerinde ödedikleri verginin aynısını yurdumuzda ödemeleri, yabancı petrol şirketlerinin diğer kurumlar gibi vergilendirilmeleri sağlanmaktadır. Gelir vergisi kanununun 103. maddesine bir fıkra eklenerek emekciler dısındaki gelir vergisi mükelleflerinden 25.000,— lirayı aşan matrahlarda vergi nisbetlerine % 5 eklenmektedir.

ÖRGÜTLENME

Türkiye İşçi Partisi'nin yurt çapındaki örgütlenmesi, çok büyük hızla devam etmekte, yurdun dört bir yanındaki emekçi kitleler, bir çok yerde kendiliklerinden TİP örgütleri kurarak eyleme katılmaktadırlar.

Son olarak, Hınıs'tan sonra, Erzurum'un üç ilçesinde daha TİP örgütleri kurulmuş ve faaliyete başlamıştır. Tekman, Aşkale ve Şenkaya ilçelerindeki yeni örgütlere her gün yeni emekçiler başvurmakta ve kayıtlarını yatırmaktadırlar.

EMEKÇİ HALKTAN PARTİSİNE

«Davamıza sahip çıkıyoruz»

Emekçi halkımızın gerçek temsilcileri

Memleket, millet uğruna hayatını koymuş, Türk toplumunun geleceğini düşünen, fakir halkımızın (on beş) milletvekillerimi candan selâmlar, sizleri muhabbetle bağrıma basar, kucaklarım. Ben mektepsiz köyde doğup büyüyen cahil, fakir bir ameleyim. Partime gönülden bağlıyım. Otuz milyon çileli, perişan, fakir halkımızın vekilleri; üzülmeyin ki, ağa partileri, bir avuç vurguncunun, soyguncunun, avantacının, haram yiyicilerin toplantısına, biz emekçilerin umut kaynağı olan biricik partimiz Türkiye İşçi Partisi'ni Demirel davet etmedi diye merak etmeyin. Sizler küçük değil çok büyüksünüz. (Everes) dağı gibi heybetlisiniz. Kurtuluş mücadelesini yapan sayın vekillerim. Sizin toplantı tahtınız biz fakir fukarıların yüreklerindedir yeriniz. Vatanın selâmetini, milletimizin mutluluğunu düşünen insanların kimler olduğunu kimlerin daha doğru çalıştığını, benim gibi kırkından sonra yazı yazmasını öğrenenler haklıyı haksızı anlamaya başladık. Yapıcılar kim, yıkıcılar kim? Bizleri yani otuz milyon halkımızı dertli kederli, bin bir türlü saymakla bitmez yokluk ve mahrumiyet içinde bırakanlar kimlerdir? Evsiz, topraksız, işsiz bırakanlar, şimdiye kadar biz fakirleri aldatanlar; meydanlarda değil de (keleş) evlerinizde yüzleriniz kızarmalıdır. Şimdiye dek verdiğimiz reylerimiz sizlere haram olsun. Çünkü bizleri medeniyetin her türlü nimetlerinden mahrum bıraktınız. Ama şimdi tan yeri ağarmakta, emekçi halkımızın hayat güneşi doğmakta. Bu aydınlık içinde, yalanla, dolanla bu milleti idare edemiyeceğinizi sizler de bilmeye başladınız. Çünkü konuşmalarınızdan da bellidir. Senelerce konuşmalarını dinlediğim biri, ben diyor imandan değil de imamdan ayrıldım. Öbürü çıkıyor, nurlu ufuklardan söz ediyor.

Otuz milyon emekçi halkımızın hakkını arayan, köylümüzün, işçimizin haklarını savunan, yer altı, yer üstü servetlerimizi yabancılara satanlarla mücadele yapan ATATÜRK'ün evladı Çetin Altanın cezalanması için mühürünü basan bey; Bu işler için mi terkettin imamını? Şunu iyi bil, imana gelen bey: Biz emekçiler mühür kazımasını da biliriz. Kimlere mühür basılacak, onu da iyi biliriz. Beyler, ufuklara gitmeye ne hacet; burnunuzun dibindeki milyonlarca işsiz, fakir halkı görmüyor musunuz? Biz emekçiler, sefalet, yokluk içindeyiz. Bu da, yani dertlerimiz, nurlu ufuklara çare bulunmaz kurtuluşumuz, planlı hesaba bağlıdır. Bu hesaplar, siz çıkarcıların işine gelmez. Rahatımız bozulur diye böyle işlerle uğraşmazsınız. Şimdiye kadar biz fakirleri idare ediyor görünenler, yani ağalar, beyler, kiralar gibi iş görmeden yaşayanlar, biz fakirleri aç bırakanlar: Otuz milyon emekçi halkımız şimdi davamıza sahip çıkıyoruz. Bizlerden gizlediğiniz, yıllardan beri yediğiniz haklarımıza sahip çıkıyoruz. Sizlere yeter demesini öğrendik. Bizim de umut kaynağımız olan partimiz vardır, İlelebet kararmayacak olan partimizin meşalesi ve bu meşalenin altında, köylüsü, işçisi, gençliği ile:

Ağa partileri: Biz fakirlere yapmış olduğunuz ihanetleri, kötülükleri, kirli işlerinizi, düzenbazlıklarınızı vs., bunların hepsini gördük. Çok derinden anladık. (Anayasamız biz emekçilerden yanadır) ağa partilerine paydos diyoruz.

Partimin TİP haberleri'ni postahaneye kadar benim için zahmet çeken dotsum, emekçi kardeşim: Size bir cahil köylü olduğum için, minnettarlığımı bu kâğıt üzerinde nasıl ifade edeceğimi bilemiyorum. Size kapitalistlerin sahtekâr, yalancı selâmlarını değil de, fakir bir sosyalistin gerçekçi selâmlarıyla sönmeyecek olan dostluk sevgilerini sunar, ellerinden sıkarım. Bütün teşkilâtımıza başarılar dilerim.

Hoşça kalınız.

Gönderen Derbab Yelegen, Tavukçu Mahallesi, Gündoğdu Sk. No: 14, Kayseri.

« Ne mutlu sosyalistim diyene »

Sayın TİP ve TİP'lilere

Evvelâ sonsuz sevgi ve saygılarımı sunar, hürmetle bütün TİP liderlerini candan selâmlar, ailelerine saadet, kendilerine vazifelerinde muvaffakiyetler dilerim. (Ankara'da çıkan TİP dergisi'ne abone olmak istiyorum. Abone olabilmem için gereken talimatı bildirip aboneliğe kaydolmamı rica ederim.) Derginizi bir sefer okuyabildim ve çok hoşuma gitti. Çünkü yazarları bütün TİP aydın sosyalistleridir. Yazarları Türk aydın sosyalistleri olduğu için biz de aydın olmak istiyoruz. Çünkü sizler bütün Türkiyemizde ortaçağ hayatı yaşayan Türk proleterlerinin, emekçilerinin tek ve en güvenilir mücevherlerisiniz. Size güveniyoruz ve inanıyoruz. Yakın bir gelecekte Türkiye'mizin bir sosyalizm ülkesi olarak dünyaya tanınacağına ümitliyiz. Çünkü sizler, asırlardan beri don afyonu ile komünistlik korkusu ile uyutulmakta olan bir millet uyarıyorsunuz. Bugün sizlere komünist damgası vuran burjuvaların, gelecek olan kuşakları sizleri Türk tarihine, Türk kurtuluş savaşı liderleri olarak yazacaklardır. Ey Türk aydınları ve aydınlatıcıları; ne mutlu sizlere. Milliyetçi Türk sosyalistiyim diyene... Biraz sizlere kendimden de bahsedeyim:

İsmim Ercan Ordu. Balıkesir ili, Manyas ilçesi, Kazıkçı köyündenim. Beş yıldan beri Batı Almanya'da, Ford Fabrikasında çalışıyorum. Türkiyede sadece ilkokul mezuniyim. Batı Almanya'da ancak sizin gibi sosyalist aydınların yazılarıyla uyandım. Gerek Türk yazarların, gerekse yabancı yazarların yüzlerce, binlerce kitabını okudum. Ve Çetin Altan'ın Onlar Uyanırken isimli Türk Sosyalistlerinin El Kitabı beni ağlattı. Şimdi ise tam bir sosyalist oldum. İlk önce bana komünist damgasını vuran arkadaşlarım da şimdi sosyalist olmağa adım attılar. Hepsi Sayın Mehmet Ali Aybarın gittiği yola gideceğiz diyorlar. Ve bu arada, fabrikada ustam ve şefler de bana komünist damgasını vurdular. Bazen işbaşından kovmalar, bazan da Alman büyüklerinden Haydi Rusyaya git senin burada işin yok gibi sözlerle karşıkarşıya kalıyorum. Fakat bütün bu baskılara rağmen, yine de kendimi savunuyorum. Ford fabrikasında bir sendika temsilcisi olarak çalışıyorum. İki yıl okula gittim. Almancayı öğrendim. Alman kapitalizmine ve Amerikan tröstlerine şiddetle çatıyorum. Ve en geç yirmi yıl içinde, yani 1985 yılına kadar Batı Almanya'nın ve Batı Avrupa'nın bir üçüncü dünya harbine dev adımlarıyla gittiklerini ve bu tüketimin sonunun yaklaştığını, Amerikan tröstlerinin Batı Avrupayı yutmağa başladığını, batının çok korkunç bir karanlığa sürüklendiğini onlara hatırlatıyorum. Ve beni iki sefer hudut dışı etmek istediler. Karım Alman olduğu için ve ondan bir de çocuğum oldu. Karımı, çocuğumu terkedip gitmek istedim. Yine Almanya dışına süremediler ve süremeyecekler de.

ERCAN ORDU

S. KÖLN HEUMARKT
MATHIDSSER 8 West Deutschland

Amarikan usulü orman kesimi

Sayın İşçi Partisi Başkanı Mehmet Ali Aybar,

Siz zatıalinizden daima vazife beklemekteyiz. Bu memleketin sizin gibi laik adamlara ihtiyacı vardır. Sayın Başkan, bu memleketin daima huzura, güvene, adalete ihtiyacı vardır. Adalet deyince adı adalet deyil. Yaptığı iş adaletli olmalı. Bu memleket daima adaletli vazife yapanlarla birdir. Sizi istediğiniz gayeye ulaştıracak kalbinizde yer alacak vatan ve millet sevgisidir. Sayın başkan siz zatıalinize şu üzüntümü bildirmek istedim. Memleketimizde Amerikan usulü diye ormanları kesip çöl etmeyi bir vazife bildiler. Artık hiç bir iktidar adamına derdimizi anlatamadık. Çünkü bizleri hayvan yerine koyuyorlar. Hayvanın derdi mi dinlenir? Köyümüzün etrafı ormanla çevrili. Küçük bir ovamız var. Ovamıza ve köyümüze bakan yerin her çeşit ağacına balta vurmamak en büyük vazifemiz olmuştu. Yalnız Orman dairesi kesmek istedi. Ne kadar kestirmek istemedikse de kabul etmediler ve kestiler. Tarlamıza hiç su afatı inmiyordu, şimdi tarlalarımızı sel mahvetti. Amerikan usulü deyip bütün fundalık çam toruları- nı kesip çöl haline getirdiler. Ve malcılığımıza da mani oldular. İçine giremediğimiz fundalıkları, meşeleri odundan çıkardılar. Mademki gaye toprağı korumak, niçin kesiliyor? Bizim tarlalarda toprak kalmadıktan sonra, yetişecek ağaç altın, gümüş olsa ne fayda? Şimdi ne desek yalan. Siz zatıalinizin bu temizlenen yerlere müfettiş yollamanızı rica ederiz. Amerikada tahsil görenlerden değil... Onlar ağaç yetiştirmek öğrenmemiş te, kesip çöl etmek öğrenmiş. Ormancıya hacet yok. Akıllı bir devlet adamı gelsin, baksın.

Bir de şunu açıklamak istiyorum; orman muhafaza memurlarına öyle bir salâhiyet verilmiş ki, onlar ne derse hemen kabul oluyor. Tahsilsiz şahıslara bu kadar salâhiyet verilmek doğru mudur. Onlar sanki melek. Bu milleti soymaktan başka bir şey değil. Arkadaş sen devlet ormanında mal güdüyorsun, seni mahkemeye vereceğim diyor. Biraz para verirsen vermem diyor. Böylelikle milleti soyuyorlar. Bazan telefonlarda senin çiftlik nasıl çalışıyor, benim çiftlik iyi çalışıyor sözleri duyuluyor.

Sayın başkan, artık dağlara bakıyoruz da kimlere kahırlanacağımızı bilemiyor ve allaha kahırlanıyoruz, yarabbi bu kadar çeşit çeşit ağaç veresiye çam ağacı yaratsan da ormancılar yeseydi ya, öteki ormanlar para mı ediyor diyoruz. Amerikalılar senden daha iyi biliyormuş diyoruz.

Artık sözlerime son veriyorum. Siz zatıalinizden bu dileğimizi mecliste ve radyolarda yayın yapmanızı saygılarımla rica ederim.

Daima sizden huzur ve adalet istiyoruz.

Yazanlar Burdurun Bozlar köyünden okunamayan sekiz imza.

« Köyümüz size bağlıdır »

Sayın Türkiye İşçi Partisi Genel Başkanlığına;

Göndermiş olduğunuz kitap ve dergileri bir tamam aldım. Köyümüzde sizin varlığınıza bütün gücümüzle inanmış bulunmaktayız. İnşallah önümüzdeki seçimde daha çok ilerleyeceğimize emin bulunmaktayız. Köyümüz tamamen sizin partinize bağlı bulunmaktayız. Sizin gibi parti kurucularına memleketin dört bucağında ilerleme kaydetmenizi en derin saygılarımla temenni ederim. Hepinizi sevgi dolu hürmetlerimle selâmlarım.

Kılıç Arslan Köyünden

Eyüp Oğlu Hüseyin Çelik

« Partiye kaydolmak istiyoruz »

Sayın Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sargın;

Sayın Genel Sekreterimiz; Mektubunuzu ve TİP mecmuazını aldık. Sevinçle arkadaşlar arasında okuduk. Bizlere karşı göstermiş olduğunuz ilgiyi ve vatanseverliğinize, burada bulunan Türk arkadaşlar ve biz candan minnettarlığımızı bildiririz. Sizlerin karşısına daha yüksek bir tavırla çıkabilmek için, burada bulunan Türk emekçi sınıfına sizlerin vatanperverliğinizi iyi şekilde izah etmek istiyoruz. Bu aydın yolları Sentetyende bulunan Türk işçilerine de tanıtma, onların da bizim kadar Türkiyenin hangi yolda yürüyeceğini öğrenip, hakiki birer sosyalist olmaları için siz büyüklerimize bir istirhamda bulunmak istiyoruz. İstirhamımız şudur :

Partimizin açık yazılı bir vatandaşın kalkınma yollarını gösteren ve Türkiye'deki bozuk düzen menfaatleri için gece gündüz yatmayıp komprador sınıfının ve bir avuç fakir tabakayı sömürmek için uğraşanlar aleyhine içine alan ve bütün doğru yolları açıklayan partimizin ANT mecmuasına ihtiyacımız var. Bu mektubumuzun cevabıyla birlikte bir adet ANT mecmuası göndermenizi arzederiz. Bizlerse vücudumuzda dolaşan kanlar dahi sosyalist olmasına rağmen, gayemiz kötü yollara dökülüp vefasız yollara emek sarfeden arkadaşlarımızı ancak ANT mecmuasını okutturmakla doğru yola izahta bulunabileceğiz. Bunu müteakip, mecmuayı alır almaz, hemen bir yıllık abone fiyatını adresinize postalayacağız. Ayrıca sizlere şu mevzuyu hatırlatmak istiyoruz; Burada partiye kaydolmak isteyen arkadaşlarımızı hangi yoldan kayıt ettirebilmemiz için bize açıkça bildirmenizi saygılarımızla arzederiz. Başta genel başkanıma olmak üzere bütün mebus ve senatör ve büyüklerimize selâm ve sevgilerimizi bildirir, çalışmalarında üstün başarılar dileriz.

Mustafa Kaynar, Chez Kermelis 38, Rue Michel Rondel 42

Mustafa Yavuz St. Etienne - FRANCE

« Tek ümidimiz bu partidir »

Sayın emekçi babası

Göndermiş olduğunuz siyasi dergiyi aldım. Elden gelen gayretlerimizle hızla artmaktayız. 14 Milletvekilimizin sayısının çok yükseleceğine eminim. Çünkü durum böyle. Emekçi kardeşlere ben şöyle demekteyim; Tek umudumuz bu partidir. Bu da sizlerin başbaşa çalışmanızla olabilir diye bütün emekçi kardeşleri dolaşmaktayım. Acıpınar köyüne yolum düştü. Kahvede bulundum. Sizin bana göndermiş olduğunuz dergiyi masa üzerine bıraktım. Emekçi kardeşler başıma toplandılar. Acıpınar köyü hızla artmaktadır.

Sayın emekçi babası, benim durumum şundan ibaret : Bir avuç toprak yok. Toprak olmazsa, bankalar da kredi vermiyor. Kredi alan zenginleri kalkındırmak için devlet, tavuk, inek, koyun, arı vermekte. Bizim gibi fakir, topraksız köylü isterse ölsün. Adalet Partisi zengini düşünmekte ama köylünün yüzde sekseni fakir, yüzde yirmisi zengin. Bu durumda, bu seçimde emekçi kardeşlerim biz fakir köylüyü düşünen TİP adına yükseltip, üstümüzde parlayan yıldız gibi beklemekteyiz.

Elinizden öperim. Helva Şeker

Sayı 5 . 1. 1. 68

Teslimiyet Politikasına HAYIR

"Amerikanın bir ileri karakol gözüyle baktığı TÜRKİYE BİZİM ANA YURDUMUZDUR,,

14 Ocak Pazar günü yapılan İzmir İl Kongresi'ne, uçak seferlerinin iptali yüzünden gidemeyen Mehmet Ali AYBAR, kongre için hazırladığı konuşmasını, basın aracılığıyla halkoyuna duyurmuştur. AYBAR'ın konuşması özetle şöyledir :

ÖNÜMÜZDEKİ 30 - 35 yılı hesaba katmadan politikada doğru bir yol çizmek mümkün değildir. Bu zaman süresi, insanlığın yeni bir aşama yapması bakımından kesin sonuçlu olacaktır. Bilimde, teknolojide, havsalanın almadığı sıçramalar olacak. Dünyanın sosyal - politik manzarası temelden değişecektir. Bugün sağlam, değişmez gibi görünen kuvvet dengeleri de alt-üst olacaktır. Bu konuda bilimsel tahminler yapılmakta, rakamlar verilmektedir. Son 20 - 25 yılın olayları bilim açısından değerlendirilerek, bu köklü dönüşümlerin hangi doğrultuda olacağı şimdiden kavranmaz ve adımlarımız o doğrultuda atılmazsa, hiç bir sorunumuzu çözemeyiz ve çok ciddi tehlikelerle karşı karşıya kalırız.

Özellikle savunma ve güvenlik sorunlarını, önümüzdeki 30 - 35 yıla bakan bir açıdan ele alıp, değerlendirmemiz, hayatî bir önem taşımaktadır. Türkiye'nin dahil olduğu NATO ittifakı, 1949'da Rusya'ya karşı kuruldu. Kurulduğu zaman, Amerika, gelişmiş bir nükleer güce sahipti. İttifak bu üstünlüğe dayanıyordu. Amerika nükleer savaş tehdidi ile Rusya'yı geriletme politikası güdüyordu. Fakat Amerika'nın nükleer tekeli uzun sürmedi. Ruslar da nükleer güce sahip oldular. Böylece, «karşılıklı korku» ya dayanan bir «nükleer denge» meydana geldi.

Türkiye'yi yönetenler, uzun yıllardan beri : «Nükleer denge savaşı önlemeğe devam edecektir. Ne Amerika, ne Rusya savaşı göze alamayacağından, bizim gibi, Rusya'nın devamlı tehdidi altında bulunan küçük bir devlet için en sağlam güvenlik tedbiri, Amerika'nın nükleer şemsiyesi altında yaşamaktır.» şeklinde özetlenebilecek, son derece basit ve sonuçları bakımından yıkıcı bir mantıkla hareket ediyorlar.

Bu basit mantığın bir çok boşlukları, gerçeklerle çelişen yanları var. Önce bunlara değinmek isterim :

Nükleer denge savaşı önleyemez

Dayanılan temel görüş, bugünkü «nükleer denge» nin, savaşı önlemeğe devam edeceği, düşünce ve inancıdır. Bu, sakat bir görüştür. Çünkü, bilimde yeni bulgular, teknolojide yeni ilerlemeler, kısa bir süre için de olsa, taraflardan birine kesin bir üstünlük sağlayabilir. Ve üstünlüğü ele geçiren taraf, hasmını ezmek, saf dışı etmek için savaş açabilir. Savaşı açan, ister Rusya, ister Amerika olsun, Türkiye, yurdumuz-

daki Amerikan üsleri yüzünden, bir anda, nükleer savaşın ilk kurbanları arasına girecektir. Böyle bir ihtimali yok farzedemeyiz. Bu bir...

İkincisi, Amerika ile Rusya, nükleer silâhlar tekelini kaybettiklerinden, bugünkü dengenin başka devletler tarafından bozulacağı, bozulmakta olduğu bir vakıadır. NATO teşkilâtından çıkan Fransa ile, hem Amerika'nın, hem Rusya'nın amansız düşmanı görünen Çin, nükleer güce sahip devletler arasına girmişlerdir. Bütün uzmanlar, 1970'den önce, Çin'in bu gücü operasyonel hale getireceğinde mutabıktırlar. Bunlara daha başka devletlerin de katılacağında şüphe yoktur. Bu şartlar altında nükleer savaş tehlikesini kontrol etmek gittikçe zorlaşacaktır. Ve ülkelerinde yabancı bir devletin üsleri bulunan küçük devletler, saldırının ilk hedeflerini teşkil edeceklerdir.

Üçüncüsü : Bu mantık sistemi, Rusya'yı biricik düşman olarak gördüğü için de sakattır. 1945 yıllarında Türkiye'yi tehdit eden Rusya'nın, bugün bizim için ciddî bir tehlike olduğu ileri sürülemez. Buna karşılık, NATO içinde müttefikimiz olan Yunanistan'ın bize düşmanca davrandığı, tehlikenin oradan geldiği bir gerçektir. Oysa NATO bizi bu tehlikeye karşı korumamaktadır.

NATO, totaliter bir ittifaktır

Nihayet yukarıki görüş, güvenliğimizi, Amerika'nın alacağı güvenlik tedbirlerine terkettiği için de temelden yanlıştır; son derece tehlikelidir.

Güvenliğimizin, bir yabancı devletin, yani Amerika'nın ağırlığındaki bir ittifaka terkedilmiş olmasının sakıncaları, Kıbrıs buhranında iyice belirmiştir. NATO ittifakı, geçmişin askerî ittifaklarıyla kıyaslanamaz. Atlantik Andlaşmasına dayanılarak vücude getirilen NATO teşkilâtı, Amerika'nın elindeki nükleer güce dayanan stratejisi, Amerikan kumandanlarının emrinde bütünleştirilmiş askerî birlikleri ile, üye devletlerin, kendilerine özgü bir savunma politikası izlemelerine yer bırakmayan «totaliter» bir ittifaktır.

Beri yandan, NATO ittifakı ve ikili anlaşmalara dayandırılan bu savunma anlayışı yüzünden, millî güvenliğimizin, yabancı bir devletin yani Amerika'nın politikasına bağlanmış olması da, millî bağımsızlığımızla asla bağdaşmayan bir durum yaratmıştır. Millî menfaatlerimizin Amerikanın menfaatleriyle ayni doğrultuda bulunduğu nasıl iddia edilebilir, ki Amerika emperyalist bir devlettir ve biz Amerikan emperyalizminin boyunduruğundan kurtulmak için mücadele eden, etmek zorunda olan bir devletiz. Özellikle Ruslara karşı menfaatlerimizin, Amerika ile mutabakat halinde olduğu iddia ediliyor. Bu da doğru değildir; Emperyalist Amerika ile bu emperyalizmin boyunduruğundan kurtulmak için savaşan Türkiye'nin menfaatleri, hiç bir konuda barışmayacak şekilde birbirine karşıdır. Kaldı ki; menfaatlerimizin Sovyetler'e karşı birleştiği, yani her ikimizin de muhtemel bir Rus saldırısına karşı güvenlik tedbirleri almak durumunda bulunduğumuz, bir an için kabul edilse bile, böyle bir ittifakla güçlü Amerika'nın ağır basacağı ve Türkiye'nin, ister istemez bir peyk durumuna düşeceği muhakkaktır.

NATO, bizi savaşa sürükleyecektir

Düşmanlıklarımız, dostluklarımız ve giderek savaşa girip girmememiz, NATO ittifakında kaldığımız sürece, Amerika'nın çıkarlarına ve onun kararlarına göre ayarlanacaktır. Nitekim, bugüne kadar, bu böyle olmuştur. NATO'da kararların ittifakla alındığı, karar için ittifakın şart olduğu, bundan dolayı, istemediğimiz bir savaşa sürüklenmeyeceğimiz ileri sürülmesin. Hukuk yönünden, oylarımızın ağırlığı ayni olabilir. Ama gerçekte, Amerika'nın oyu ile bizim oyumuzun NATO ittifakı içinde ayni ağırlıkta olabileceğini düşünmek için, makul olma yeteneklerini büsbütün yitirmiş olmak gerekir. Her halde, Türkiye'nin NATO içindeki oyları, Amerikan politikasının çizgisini bir milim inhiraf ettiremez. Amerika savaşa karar verince, biz aksine oy kullansak da savaş açacak ve Türkiye bu savaşa sürüklenecektir.

Kaldı ki, nükleer savaş bir baskınla patlayacağından, oylamaya falan vakit kalmayacaktır. NATO'da kaldıkça, bir oldu-bitti ile savaşa sürüklenmemiz mukadderdir. Bir çok ihtimal düşünülebilir. Bunlardan ikisini söyleyeceğim: Amerika'nın, yurdumuzdaki üslerini rızamız olmadan kullanması sonucunda savaşa sürüklenebiliriz. Ya da Rusya bu üsleri ilk ağızda saf dışı etmek isteyeceği için kendimizi savaşta bulabiliriz.

NATO ittifakı içinde Türkiye'nin güvenliği, bir yabancı devletin, yani Amerika'nın çıkarları açısından değerlendirilen, Amerika'nın güvenliğine hizmet ettiği ölçüde önem taşıyan bir kavram haline gelmiştir. NATO plân ve stratejisinde Türkiye, savaş şartlarına göre terkedilebilecek, hattâ mutlaka terkedilip sonradan kurtarılacak bir ileri karakoldur. Amerika'nın bir ileri karakol gözüyle baktığı TÜRKİYE BİZİM ANA YURDUMUZDUR.

Türkiye, ancak Türkiye için savaşmalıdır

Bu nokta kolayca gözden kaçırılıyor. NATO bize faydalıdır diyenler, bu noktayı hiç düşünmüyorlar. Onlar, NATO kaldıkça savaş olmaz; sakat görüşüne sarılmışlar. Fakat, savaş olduğu takdirde, bu; bizim olmayan, başkasının plânladığı, başkasının aç-

tığı bir savaş olacaktır.

Biz, güvenliğimizi, NATO'nun dışında sağlamak zorundayız. Yalnız millî menfaatlerimiz açısından ve Türkiye'yi nereden gelirse gelsin, her saldırıya karşı savunmayı amaçlayan bir güvenlik anlayışına dönmek zorundayız. Türkiye, savaşa ancak Türkiye için girmelidir.

Balistik nükleer araçların mutlak bir silâh haline gelmiş olması; yani dünyanın her hangi bir noktasının, her hangi bir noktadan tahribinin mümkün bulunması; nükleer silâhların havsalayı aşan bir tahrip gücüne sahip olması ve tahribatın göz kapayıp açana kadar olup bitmesi; küçük devletlerin, askerî bloklara dahil olmakla güvenliklerini sağlamayacaklarını, tam tersine, bu gibi ittifaklara dahil küçük devletlerin, topraklarındaki üsler dolayısı ile ilk tahrip edilecek birer hedef teşkil edeceklerini ortaya koymaktadır.

Demek ki, Türkiye'nin güvenliğini askerî bloklardan birine, yani NATO'ya katılma şekli dışında gerçekleştirmek, bizzat güvenlik kavramının zorunlu kıldığı bir sonuçtur. Bugünkü şartlar altında güvenliğimizi biz ancak, askerî bloklar dışında kalmak suretiyle gerçekten sağlamış oluruz. «Amerika ile Rusya arasında bir nükleer denge kurulmuştur; bu şartlarda savaş olmaz, olamaz..» şeklinde bir görüş, ne bu dengenin yarın temelden değişebileceğini, ne başka nükleer kuvvetlerin çıkıp, bu dengeyi tesirsiz kılacağını, ne de nükleer bir savaş dışında ve NATO'nun hedef aldığı Rusya'dan başka bir devletin Türkiye'ye saldırması ihtimalini gözönünde bulundurmadığı için temelden sakattır.

Kaldı ki, NATO ittifakı ve ikili anlaşmalar, Türkiye'ye şimdiden çok pahalıya malolmuştur. NATO ittifakına dahil bir küçük devlet olmak, Amerika'ya ikili anlaşmalarla bağlı bulunmak, Türkiye'nin bağımsız bir varlık olarak yaşamasına ve gelişmesine engel olmakta, millî haysiyetimizi kırmaktadır. Cumhuriyet Halk Partisi'nin imzaladığı ilk ikili anlaşmalardan beri yurdumuz, Amerikan silâhlı kuvvetlerinin işgalinde bir ileri karakol haline gelmiştir. Amerika'ya, egemenlik haklarımızı çiğneyen imtiyazlar tanınmıştır. Müttefikin silâhlı kuvvetlerine, ancak savaş süresince ve savaşın yürütümüyle ilgili imtiyazlar tanınabilir. Oysa, Amerika'ya, Amerikan işgal kuvvetlerine ve sivil personeline barış içinde tanınan imtiyazlar, 20 yılda, sürekli ittifaklar halini almıştır.

Türkiye Türkiyelilerindir

Biz, şu meskenet felsefesine isyan ediyoruz: «İki büyük devlet var; Biri Amerika, biri Rusya. Biz, küçük bir devlet olarak, bunlardan birine bağlanmak zorundayız. Rusya'ya bağlanamayacağımıza göre, ister istemez Amerika'ya bağlanacağız...»

Hayır. Bu teslimiyet felsefesini temelden reddediyoruz. Ne Amerika, ne Rusya, ne her hangi bir yabancı devlet.. Türkiye Türkiye'lilerindir. Bu görüş, üstelik yüzde yüz gerçekçi bir görüştür de. Çünkü küçük devletlerin uyandıkları, varlıklarının bilincine kavuştukları, emperyalizmin boyunduruğundan kurtulmak için savaştıkları ve zafer kazandıkları bir dünyada yaşıyoruz. Evet, hissî nedenleri bir yana bıraksak bile, sırf gerçekçi ve akılcı bir açıdan, gene de bağımsızlığı ve NATO dışı bir politikayı seçmemiz gerekir. Değişen bir dünya içinde, bugünden, yarını düşünmek zorundayız. 30 - 35 yıl sonra, Türkiye'nin nüfusu 120 milyon civarında olacaktır. Yani Türkiye, nüfusu ile, orta çapta bir devlet haline gelecektir. Bu devletin ekonomik, sosyal ve politik sorunları, bugünkü ile kıyaslanamayacak bir nitelik gösterecektir. Oysa, Amerikan emperyalizminin uydusu olan bugünkü kap-kaç kapitalizmi, bizi haysiyetsiz ve ufuksuz bir hayata mahkûm etmektedir. niceliği niteliği etkiler

«Biz NATO içinde kalmazsak, hiç bir bedelle, diğer bir tertip içinde veya tek başımıza ayni faydayı sağlayamayız» şeklindeki bir iddiayı nasıl makul sayabiliriz?

Ne imiş NATO içinde kalmakla sağladığımız o paha biçilmez faydalar?

Halkı kırdırmanın bedeli dolarla ölçülemez

Biraz önce «Nükleer denge» nin, aldatıcı bir güvenlik olduğunu açıkladım. Acaba bazılarını bahsettiği bu faydalar, silâh, araç ve gereç bakımından donatılmakta olduğumuz düşüncesinde mi toplanmaktadır? Çünkü muarızlarımız, o paha biçilmez faydaları açıklamıyorlar. Gerçek şudur ki, Amerika'nın bize verdiği silâhlar, onun çıkarı için açılacak bir savaşta kullanılmak üzere verilmektedir. Bu hususu, Johnson, o meşhur mektubunda, zamanın başbakanına hatırlatmıştır. Bu silâhların, üstelik, nicelik ve nitelikleriyle yetersiz oldukları hakkındaki şikâyetleri de öteden beri dinlemekteyiz. Nihayet, daha son NATO Bakanlar Konseyi'nde; Amerika'nın, küçük müttefiklerine tercihan kara kuvvetlerini geliştirmelerini tavsiye ettiğini biliyoruz. Yani Türkiye güvenliğini bağımsız olarak düşünmeyecek, Amerikan gücünün bir parçası olarak mütalea ederek, deniz ve hava gücünü ikinci plânda bırakacaktır. Dahası var; Amerikan silâhları ile donatılmış olmak da, son tahlilde, bizim için tehlikeli bir zaaf noktası teşkil etmektedir. Çünkü bu silâh, araç ve gereçlerin, mermileri, yedek parçaları v.b., Amerika'dan geldiği için, Türkiye bir de bu bakımdan Amerika'ya bağlanmış bulunmaktadır. Gene bundan dolayı, Atatürk zamanında kurulmuş olan savaş endüstrimiz, NATO'ya girdikten sonra ihmal edile edile; bugün yok denecek hale gelmiştir.

Nihayet, NATO'dan sağlanan faydaları (!) başka bir tertip içinde veya tek başımıza «hiç bir bedelle sağlayamayacağımız» yolundaki iddia da, en azından bir muhasebe hatasıyla malûldür. Zira, Amerika'nın şu kadar milyon dolarlık askerî yardımına (!) karşılık, bizim Amerika'ya ne gibi menfaatler sağladığımız hesaba katılmamaktadır. Biz Amerika'ya, yurdumuzu işgal etmek, istediği anda savaş alanı haline getirmek, halkımızı Amerikan çıkarları yolunda kırdırmak imkânlarını terketmiş bulunuyoruz ki, bunların bedeli dolarla ölçülemez. Alış veriş, işte böyle bir alış veriştir. Bu, bizim bakımımızdan kârlı bir alış veriş değildir.

Gene deniliyor ki, «NATO'nun ve ikili anlaşmaların eksiklikleri düzeltilecek, biz bunlara bağlı kalacağız. Düzeltmezlerse, Türk'ler menfaatlerini korumasını bilen bir millettir. Her durumda kendilerini kurtarma yolunu bulurlar.»

Bu sözlerde herşeyden önce bir çelişi var: NATO ve ikili anlaşmaların bizim açımızdan düzeltilmesi gereken eksiklikleri bulunduğu itiraf edildiğine göre, bugünkü şekilleriyle bunları imzalamış bulunmak, menfaatlerimizin gereği gibi korunamamış olduğunun açık bir delilidir. Beri yandan, NATO içinde ve ikili anlaşmalar çerçevesinde Amerikayla fiilen eşit duruma gelmek, istekleri eğer samimi ise, bu gibi iddiaları ileri sürenlerin, dünyadan habersiz, safdil kişiler olduklarını gösterir. Unutulmasın ki, Fransa gibi, nükleer güce sahip ve NATO teşkilâtı içinde üç büyüklerden biri durumunda bir devlet bile, kendisine eşit haklar sağlanmadığı için NATO teşkilâtından ayrılmıştır. Şimdi Türkiye'nin NATO içinde eşitlik araması, gerçekte hiç bir sonuca ulaşmayacak, ulaşamayacak plâtonik bir istektir. Kaldı ki, ihbar müddeti geçtikten sonra, NATO'dan ayrılmak, bizi, aşılması son derece zor engellerle karşılaştıracaktır. Şüphesiz, Türk Milleti kendisini korumasını ve boyunduruktan kurtulmasını bilen bir millettir. NATO'dan çıkacağız, derken, biz onun bu sağduyusuna ve sarsılmaz hürriyet azmine güvenmekteyiz.

Türkiye'nin, Amerika'ya, NATO'ya bağlanması, yöneticilerin tarih görüşünden yoksun olmalarının ve sınıfsal ideolojilerinin sonucudur. Türk Milletinin idealleriyle, ağa - komprador - bürokrat üçlüsü menfaatleri bir tutulmuştur.

Tavizleri CHP. ve DP. vermiştir

«Biz, zamanında, antiemperyalist bir savaş verdik ve kazandık. Biz, Türkiye'nin bağımsızlığını herkesten iyi koruruz.» şeklindeki bir mantık, gerçeklerin mihengine vurulunca, doğru olmadığı ortaya çıkan bir görüştür. Gerçekler ve olaylar, inatçıdır. Siz ne derseniz deyiniz, haklı olan, gerçekler ve olaylardır. Şüphesiz, bundan 48 yıl önce bir millî kurtuluş savaşı verdik ve kazandık. Şüphesiz bu savas tarihin yazdığı ilk antiemperyalist savaştı. Şüphesiz, Atatürk ölene kadar bağımsız bir dıs politika da yürüttük. Bunlar, CHP'nin şerefli hizmet sayfalarıdır. Fakat bugün Amerikan emperyalizminin boyunduruğu altında bulunduğumuz ve 1947'den beri birbirini kovalayan tâvizlerin, CHP. ve DP.'nin iktidarları zamanında verildiği de şüphesizdir. Bu gerçek, şerefli bir mâziye atıflarda bulunarak gizlenemez.

Amerika, bir emperyalist devlettir. Kocaman bir imparatorluğa sahiptir. İkinci Dünya Savaşından beri, bu imparatorluk dışındaki ülkeleri de hegemonyası altına almak gayreti içindedir. İmparatorluğuna dahil ülkelerin, Amerikan sisteminden ayrılmasına, kapitalizm dışında, kendilerine özgü bir gelişme ve kalkınma yolu seçmelerine, hele sosyalizmi benimsemelerine, Amerika, bütün hukuk ve ahlâk kurallarını çiğneyerek, kaba kuvvetle karşı koymaktadır. NATO ve SEATO ve ikili anlaşmalar esas itibariyle, Amerikan emperyalizminin emrinde, Amerikan çıkarlarına hizmet eden ittifaklardır. Bütün bunlar, birer gerçektir.

Nihayet, Amerikan emperyalizminin ağırlığındaki bu sömürü düzeninin sonsuzluğa kadar sürüp gitmeyeceğini düşünmek için bir takım kuvvetli nedenlerin bulunduğu da ortadadır. Ne dünyada Amerikan emperyalizminin veya bir tahakküm sisteminin, ne Türkiye'de ağalar - kompradorlar - bürokratlar üçlüsü tahakkümünün, şu önümüzdeki 30-35 yılı başarıyla atlatmasına, tahakkümlerini sürdürmelerine en küçük bir ihtimal yoktur.

Yeni, eskinin yerini alacaktır

Türkiye'nin politikası, güvenliği, bu gerçeklere göre değerlendirilmeli, yeniden ayarlanmalıdır; ve de ayarlanacaktır. Türkiye NATO'dan çıkacaktır; ikili anlaşmalar feshedilecektir; ve emekçi halkımız, Anayasa'ya sahip çıkacak, tam bağımsız, demokratik, sosyalist Türkiye'yi kuracaktır. Tarihin bu gidişi, «Bunlar aşırı solun tahrikleri» denilmek suretiyle ne durdurulabilir, ne de hele tersine çevrilebilir.

Yeni, eskinin yerini alır; bu, karşı konulmaz bir sosyal kanundur. Türkiye İşçi Partisi, yeni bir partidir. Millî hayatımıza yepyeni bir öz getirmiştir. NATO ve ikili anlaşmalar üzerindeki tartışmalar, bugünkü bozuk düzenin değiştirileceği yolundaki iddialar, hep onun bilinçli ve yurtsever mücadelesi ile mümkün olmuştur.

Amerikan emperyalizmine karşı mücadele, Türkiye sosyalizmi için mücadele, onun bayrağı altında yürütülmektedir. Nihaî zaferden zerrece şüphemiz yoktur. Yeni, eskisinin yerini alacaktır.

[signature]

Mithatpaşa Cad. 63/1
Yenişehir — ANKARA

SAYIN [illegible]

[illegible]

Kızılay
Ankara